

LIVON SANOMAT

Nro 3/2014

Irtonumero 8 €

Sisällys

Kyläpäällikön terveiset	3
Uuden kyläpäällikön terveiset	3
Livokas ry:n tiedot	4
Kuulumisia hankerintamalta	5
Taidekehrä –projektin kuulumisia	6
Elettiin sitä ennenni historiikirjan päivitystyö	7
Kalastuskunnan kuulumisia	8
Kesä Amerikassa opetti kieltä ja kulttuuria - and we had a lot of fun!	9
Yksi hirvikoiramiesten jahtipäivä syksyllä 2014	13
Nuorten maajoukkueessa joukko loistavia laskijoita	15
Mustan kissan paksut posket... ..	16
Byrokrania vaivaa kyliäkin	17
Verkostoja rakentamassa ja uutta oppimassa – retki Eskolaan, Hiekkasärkille ja Alpuaan	18
Myös livolaisväriä Yhteisöhautomo –hankkeen retkellä	21
Lumi yllätti livolaiset	21
Linnunpönttötalkoisiin	23
Linnunpöntönteko- ja ripustuskilpailu	26
Kunnossa kaiken ikää, tai sitten ei	27
Livokas ry:n varsinainen kokous Livon koululla su 19.10.2014 klo 12	28
Livokkaan käyttömaksut ja muut hinnastot vuodelle 2015	30
Hirvipeijaat	31
Maa- ja kotitalousnaisten pikkujouluterveiset	32
Hoitola Solivon kuulumisia	33
Urho Koivukankaan sotapäiväkirjat	34
Toimittajan terveiset	36
Lastennurkka	37
Ilmoitustaulu	38
Palveluita	39
Livolla tapahtuu	40

PUDASJÄRVI
sininen ajatus - vihreä elämys

Kyläpäällikön terveiset

Vuosi alkaa olla taputeltu ja samalla toinen kauteni Livokkaan puheenjohtajana. Tämä kausi jäi osaltani vähemmän aktiiviseksi kylätoiminnassa, mutta onneksi siellä edelleen on aktiivisia toimijoita, jotka hienosti pyörittävät hommaa.

Nyt kokous on valinnut uudeksi puheenjohtajaksi Vesa Salmelan ja pidän valintaa erinomaisena. Vesalla riittää varmasti intoa kehittää edelleen Livokkaan toimintaa ja uskon että Syötteeltä rantautuu uusia hyviä ideoita Livokkaan toimintaan.

Mökin myynnin myötä meikäläisen reissut Livolla tulevat varmasti jossain määrin vähenemään. Onneksi siellä on vielä työvaatteiden poistomyyntipiste, jota pitää aina välillä käydä päivittämässä. Myös lentopallosalissa tulen hyvin todennäköisesti osallistumaan. Ensi kesänä touko-kesäkuun vaihteessa lähemme Livojen valloituksen kahden kanoitin voimin ja tarkoitus on yöpyä koulun laavulla.

Kiitos näistä vuosista, jotka olen saanut olla toiminnassa mukana.

Terveisin,

Ari

Uuden kyläpäällikön terveiset

Tervehdys. Olen nuori viiskymppinen livolainen, Vesa Salmela. Asustelen Livokkaan rajanaapurina aivan huutomatkan päässä Aro-ojan toisella puolen. Matkailualalla olen ollut lähes kolmekymmentä vuotta. Hiihtokeskus Isosyöte on työnantajana, aikonaan olen toiminut myös Livokkaan hallituksessa.

Vesa Salmela

On mukava nähdä kuinka Livolta löytyy aktiivista toimintaa ja talkoohenkeä, joka on tällä hetkellä monessa paikassa jäänyt osittain tai kokonaan pois. Uskon omalta osaltani pystyväni antamaan ja tuomaan jotain erilaista uutta. Käytyäni edellisessä kokouksessa huomasin kuinka aktiivinen on tuleva hallitus, ideoita pursusi sekä virtaa tuntu riittävän.

Seuraavaan lehteen on varmaan helpompi kertoa Livon kuulumisia. Jos jollakin tulee mieleen hyviä ideoita mitä voitaisiin tehdä ja toteuttaa tai muuttaa meidän kaikkien kyläläisten viihtyvyyden ja olemisen hyväksi voi olla suoraan minuun yhteydessä, jonka jälkeen käymme hallituksen kanssa läpi voidaanko toteuttaa ja antaako resurssimme myötä.

Näin kuuman kesän ja leudon talven myötä toivotan kaikille:

Rauhallista Joulua ja Hyvää Tulevaa Vuotta 2015!

Vesa Salmela

Livokas ry:n tiedot

Kirsiojantie 31
93220 LIVO
puh. 050 – 5520 280 (tietotupa, kioski, kirpputori, suoramyyni, kirjasto)
Tilinro: FI59 5360 0450 1581 37, BIC OKOYFIHH
Jäsenmaksu 5 €/vuosi
kotisivun osoite: www.livo.fi
sähköpostiosoite: [livokas\(at\)livo.fi](mailto:livokas(at)livo.fi)

Hallitus

Puheenjohtaja Ari Puhakka (31.12.2014 asti)	p. 050 – 4030 055	ari.puhakka(at)ap-trading.fi
Puheenjohtaja Vesa Salmela (1.1.2015 alkaen)	p. 040 – 5866 470	vesa.salmela(at)isosyote.com
Pirjo Tuovila	p. 040 – 7392 447	pirjo.tuovila(at)livo.fi
Anni-Inkeri Törmänen	p. 040 – 5457 162	anni-inkeri.tormanen(at)sotkamo.net
Minna Perttu	p. 040 – 5049 663	minna.perttu(at)livo.fi
Mikko Salmela	p. 040 – 0388 435	
Virve Stenius	p. 040 – 5065 194	virve.stenius(at)livo.fi
Kauko Uusi-Illikainen		

Soitathan töissä käyville iltaisin tai viikonloppuisin.

LIVON MONIPUOLINEN SUPERMARKETTI AVOINNA

KIOSKIN, KIRPPUTORIN,
SUORAMYNNIN, KIRJASTON
JA TIETOTUVAN AUKIOLOAJAT

1.1. - 30.4.2015

ma - la 10.00 - 18.00
su SULJETTU

(avoinna sunnuntaisin kelkkailuajaksi 12 - 16)

Kioskin, kirpputorin, suoramyynnin,
kirjaston ja tietotuvan

PÄÄSIÄISEN
aukioloajat

to 2.4. klo 10 - 18
pe 3.4. klo 12 - 16
la 4.4. klo 10 - 18
su 5.4. klo 12 - 16
ma 6.4. klo 12 - 16
ti 7.4. klo 10 - 18

Kioskin, suoramyynnin, kirpputorin,
kirjaston ja tietotuvan
JOULUISET aukioloajat

ke 17.12. klo 10 - 18
to 18.12. klo 10 - 18
pe 19.12. klo 10 - 18
la 20.12. klo 10 - 18
su 21.12. klo 12 - 14

ma 22.12. klo 10 - 18
ti 23.12. klo 10 - 18
ke 24.12. klo 10 - 12
to 25.12. SULJETTU
pe 26.12. SULJETTU
la 27.12. klo 10 - 18
su 28.12. SULJETTU

ma 29.12. klo 10 - 18
ti 30.12. klo 10 - 18
ke 31.12. klo 10 - 14
to 1.1. SULJETTU
pe 2.1. klo 10 - 18
la 3.1. klo 10 - 18
su 4.1. SULJETTU
ma 5.1. klo 10 - 18
ti 6.1. SULJETTU

Livon Sanomat ilmestyy kolme kertaa vuodessa: huhti-toukokuun vaihteessa, elo-syyskuun vaihteessa sekä jouluksi. Mikäli Sinulla on juttuja lehteen, pyydetään ne tuomalla suoraan Livon koululle, postittamalla osoitteeseen: Livokas ry, Kirsiojantie 31, 93220 Livo tai lähettämään sähköpostitse: livokas@livo.fi tai minna.perttu@livo.fi.

Kuulumisia hankerintamalta

VIENAN TIE –HANKE

Pudasjärvellä on jo pidempään ollut suunnitteilla koota Pudasjärven ja Vienan Karjalan yhteyksiin liittyvää historiaa kaikkien tutustuttavaksi. Samalla nykyisiä yhteyksiä on ajateltu vahvistaa niin, että osamista rajan molemmin puolin saadaan vaihdetuksi ja alueita tutustutetuksi toisiinsa.

Marraskuussa 2014 on pidetty Pudasjärven kaupungin, Pohjois-Viena –seuran ja Livokkaan yhteinen palaveri ideoiden kartoittamiseksi ja tulevien suunnitelmien täsmentämiseksi. Kaikki tarvittava ei mahdu yhteen kehittämishankkeeseen, mutta yhdessä tehden ja useampia rahoituslähteitä hyödyntäen voidaan luoda toimiva kokonaisuus, joka lisää paikallistuntemusta ja toimii myös matkailutuotteena laajemminkin.

Livon osuus tässä kokonaisuudessa voisi olla hakea kehittämishanketta, jossa voitaisiin viedä vapaaehtoisen kylätoiminnan esimerkkiä Vienan kyliin. Siellä on useassa kylässä kulttuurikeskuksia, jotka toimivat palkatun työvoiman turvin, mutta jotka eivät ole kovinkaan ahkerassa käytössä muuten. Meitä liivolaisia voisi kiinnostaa Vienan vanha käsityöperinne ja kielen opiskelu, joita tietoja voitaisiin tuoda sieltä meillemme.

Pidämme siis silmät ja korvat auki, kun uusi EU-rahoituskausi käynnistyy. Jos sopivia rahoituksia tähän avautuu, olemme valmiina toimimaan näiden tavoitteiden eteen.

LIVON SEUROJENTALON KUNNOSTUS

Seurojentalon kunnostuksen neljännen vaiheen kunnostushakemus on jätetty Suomen kotiseutuliitolle. Olemme hakenneet rahoitusta uunien muuraukseen, hormien kunnostamiseen, purutäytteiden täydentämiseen, vesiosuuskuntaan liittymiseen ja veden johtamiseksi tarvittaviin putkitöihin. Helmi-maaliskuussa 2015 sitten kuuluu, miten Suomen kotiseutuliitto suhtautuu hakemukseemme.

**Suomen
Kotiseutuliitto**

KIIPEILYSEINÄN KÄYTTÖKOULUTUS

ProAgria Oulu ry:lle on jätetty hakemus koulutuksen hankkimiseksi Livon harrasteet –hankkeessa rakennetun kiipeilyseinän käyttökoulutukselle. Toivottavasti saamme rahoituksen järjestymään, niin päästään tuota ihmettä käyttämään.

PUTAIDEN KUNNOSTUS

Karsikkoperän kunnostus odottaa edelleen ruoppausilmoituksen laatimista ja lähettämistä. Muut asiat ovat näköjään olleet kiireellisempiä mielessäni, kun en ole sitä vielä saanut valmiiksi.

Anni-Inkeri

Taidekehrä –projektin kuulumisia

Hei livolaiset ja kaikki muut, jotka luette tätä lehteä. Joka kylällä pitäisi olla tällainen kuulumislehti. Kaikki tietäisivät mitä, missä ja milloin tapahtuu. Itse, kun olen myös pieneltä sivukylältä, niin huomaan, etten ole kuullut kylien menoista ja tapahtumista mitään ennakoon, enkä aina niin jälkeenkään päin.

Kirjoittelen Taidekehrän kuulumisia tältä syksyltä. Vanhat ruoat ja ruokaohjeet sekä niiden testaaminen oli syksyn pääteema. Paljon olen ruokaohjeita saanut sekä niiden entisajan onnistuneen säilytyksen selostuksia, kun ei ollut vielä pakasteita. Niistä ruokaohjeista poimin sitten toimintalistalle naurisvelliin ja porkkanapannukakun tai vohvelit. Naurisvelliä keiteltiin Aittojärvellä, Livolla, Koivukodilla ja Tuohikodilla. Paikalla oli siis ohjeen antanut raati onnistumisesta. Molemmat ruuat oli minulle myös laittamattomia, jotenka olen oppinut ne itse myös, kiitos hyvälle neuvojille. Aittojärvellä keitettiin ensimmäisenä ja hyvää tuli. Paikalla oli muutama, jotka ruukaa edelleen keittää naurisvelliä, mutta löytyi porukasta henkilö, joka ei ollut koskaan kuullutkaan kyseisestä vellistä. Livo oli seuraavana ja maininta monesta sopankeittäjästä ei pidä paikkaansa, onnistuimme hyvin. Kattilan pohja kurkisti alta aika yksikön. Palvelukodeissa oli meillä kutsuttuna vieraita. Henkilökunta laittoi viestiä läheisille tai hyvälle ystäville. Kiitosta tuli. Ruokateema on vielä yhden kodin yllä, josko me samaa laitamme tai kevättalven ajankohdan ruokaa. Olen keskustellut henkilökunnan kanssa ja siellä on laitettu naurisvelliä, jotenka ruoka voisi olla kuivalihavelliä. Jaalangassa meillä oli ruokailta nyyttikestein. Osa valmistettiin Jaalanganpirtin pihassa olevassa kodassa ja osa tuotiin valmiina. Kyseistä tapahtumasta Onerva Ronkainen ja Antti Timonen laittoi juttua Pudasjärvi-lehteen. Koreat oli nekin kekkerit ja pyörimällä autoihin taisi porukka mennä.

Jaalangan ruokaillassa pöytä oli koreana!

Eija Taavitsainen esitteli Aittojärvellä uutta kirjaansa

Ja mikä syksy se ilman BINGOA, ei mikään syksy. Tukiasunnolla pelasimme bingoa, jonnekka on muuttanut osa entisen Metsäläkodin asukkaista. Palkintoina oli pieniä syksyllä tarpeellisia esineitä ja suklaata. Aukkaat olivat tyytyväisiä ja muuten toimintaan osalistuvat. Siurualla aloittelimme toimintaa syyskuussa, väki taisi olla vielä syystöissä ja puolukassa vähäisen osanottajamäärän mukaan, mutta kokeillaan uudestaan ja sovimme myös toiminnasta keväälle ilmojen lämpiämiseen mukaan.

Seuraavan siirryimme elokuvan maailmaan. Vaihtoehtona, jos kylä ei itse tarjoa jotain katsottavaa, katsoimme 2009 valmistunutta

Havukka-aho ajattelijaa. Kai Lehtisen pääosan esitys on varmasti yksi parhaimmista hänen esityksistään. Kauniit Kainuun maisemat ja hyvät eläinkuvaukset täydentävät ohjelmaa hyvin, jota on mukava seurata vaikkei aina niin perillä olisikaan itse ohjelmasta. Toinen vaihtoehto oli Pekka Puupää, suomalaisten niin ainainen suosikki. Kyseisessä ohjelmassa he olivat puistotäteinä, lapsenvahteina. Aittojärvellä katsoimme maisemakilpailuun otettua versiota. Pidempää ja lyhyempää sekä keskusteltiin hyvistä ja huonoista puolista. Mukaan mahtui myös komedia talkoohengestä.

Marraskuun aiheena meillä on ollut joulukortit tai piirtäminen yleensä. Moniko on pahemmin piirrellyt kouluaikojen jälkeen, varsinkin vanhempi sukupolvi. Jos piirtäminen ei ole ottanut sujuakseen niin runo,

loru tai joulutunnelmointi on sitten ollut paikallaan, vanhalla kauniilla käsialalla. Korttien aihe on ollut lapsenlapsille tai hyvälle ystävälle tarkoitettu piirros. Mukaan mahtuu vielä Aittojärvi vähän omalla teemalla. Eija Taavitsainen esitteli uusinta kirjaansa Aittojärveläisiä (aiheesta myös Pudasjärvi-lehdessä). Kirjaan tuli hyvä esitelmäpohja, sopivan kutkuttava, että lukea täytyy. Kyseisestä kirjasta pystyi kyselemään tai edellisistä ilmestyneistä kirjoista sai myös kysyä. Jaalangassa meillä oli vieraana muistihoitaja Kokko Helena. Osallistujilla oli hyviä kysymyksiä ja muutamat kunnon naurut sopi oikein hyvin tähän synkkään syksyyn. Iloisella mielin sai pois ajella Jaalangassa. Mietinpä siinä pois tullessa kuinka moni tietää missäpäin on Jaalanka, pitkäkö matka on Pudasjärven keskustasta sinne ja missä on Jaalanganpirtti. Tässä on sitten kotiläksy, saatana kysystä kun seuraavankerran nähdään.

Joulunodotusterveisin,

Hilkka Anttila (myös kuvat)

hilkka.anttila@livo.fi

puh. 040 - 717 9204

Elettiinhän sitä ennenni historiakirjan päivitystyö

Livon historiakirjasta otettu toinen painos on loppuunmyyty. Monet ovat kyselleet kirjaa edelleen, mutta olemme päättäneet, että nyky-muodossa siitä ei kannata ottaa enää uutta painosta. Siksi olemme esittäneet Pudasjärven kansalaisopistolle, että se järjestäisi Livolla kurssin, jossa voitaisiin käydä kirjassa olevat epätarkkuudet ja virheet läpi ja korjata ne seuraavaan painokseen.

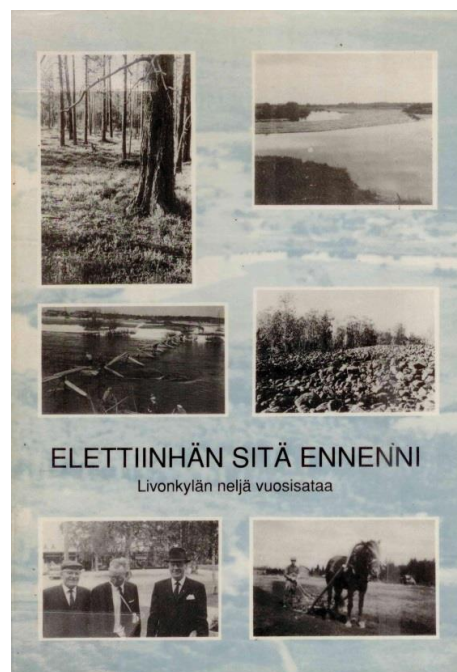
Tänä syksynä kurssi Kylähistoria – Livo lähtikin käyntiin ja ehdimme käydä kirjan kertaalleen läpi ennen joulua. Kurssilla on ollut 10 osallistujaa, joiden osaamisen, muistitietojen ja etsittyjen dokumenttien kautta olemme saaneet arvokasta tietoa kirjan päivittämiseen. Kiitokset osallistujille ja mukaan saa tulla vielä uusiakin kevätkaudelle!

Kurssi jatkuu kevätkaudella korjausten muotoilulla ja kirjan uudelleen kirjoittamisella. Kaikkia kirjan tekstejä ei ole nimittäin löydetty enää sähköisessä muodossa. Samoin kuvia ei ole sähköisessä muodossa, joten niiden kanssa varmaan kuluu vielä tovi. Mikäli joudumme pyytämään kuvia skannattavaksi kuviaan aikoinaan kirjantekoon toimittaneilta, niin älkää siis hämmästykö. ☺

Jos Livon sanomien lukijoilla on korjausehdotuksia historiakirjaan, niin lähettäkää niitä minulle sähköpostitse anni-inkeri.tormanen@livo.fi tai kirjeitse. Vielä kevään aikana lähetetyt muutokset ehtivät mukaan.

Hiljalleen homma siis valmistuu ja kenties joskus pääsemme lukemaan uutta korjattua painosta Livon historiakirjasta.

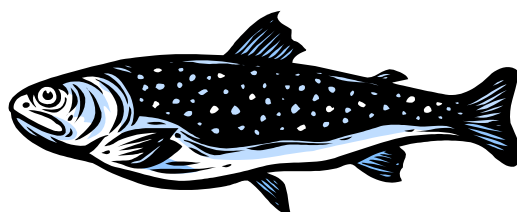
Anni-Inkeri

Kalastuskunnan kuulumisia

Aika rientää ja vuosi 2014 on aivan loppuillaan. On aika tehdä yhteenvetoa vuoden tapahtumista. Tavataan sanoa, että ” talavet ei oo veljeksiä ”, mutta eivät ole kesätkään. Jo yli 20 vuotta säännöllisesti päivittäin sääpäiväkirjaa pitäneenä tulee aina silloin tällöin vilkaistua menneiden vuosienkin säitä ja todettua, että eivät olleet ihan helpot ennustaa tämän vuodankaan säät. Jäät lähtivät huhtikuun lopun päivinä niin pienellä tulvalla, että hauet ehtivät kutea ennen kuin verkot saatiin pyyntiin. Syyspakkaset jäätivät lahtiperukat jo lokakuun alkupuolella estäen verkoilla tapahtuvan syyspyynnin.

Pohjolan Voima istutti kesäkuun alussa 204 kappaletta järvi-
taimenia ja 7000 kappaletta harjuksen poikasia lokakuun lopussa Illikaisen koskeen. Kesäkuun 19 päivänä aloitettiin merilohien ylisiirrot kahdellakymmenellä isokokoisella lohella ja jatkettiin heinäkuun alkupuolella niin, että Livojokeen siirrettiin kaikkiaan 73 lohta. Kaikki istutetut kalat olivat virkeitä ja terveen näköisiä, mutta säiden ja veden lämmentyä lohissa alkoi ilmetä vesihometautia ja useita kuolleitakin lohia tavattiin.

Jo näin marraskuun viimeisellä viikolla voidaan tarkastella kalastuskunnan (Livon yhteisen alueen osakaskunnan) taloudellista tulostakin. Kalastuslupien myynti ylitti edellisen vuoden myynnin ja kulupuolella ei ollut mitään ylimääräisiä kulueria. Viivan alle jää plussaa ihan kohtuullisesti.

Kalastuslain uudistamisesta tuli ääisyyskysymys. Nyt se on vihdoin jätetty eduskunnalle ja jos se menee siellä läpi aiotussa muodossa, astuu se voimaan vuoden 2016 alussa. Siis vielä ensi vuosi mennään vanhan lain kanssa (muutamien pienien muutoksien).

Rauhaisaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2015!

Niilo

Joulutervehdyksiä

*Hyvää Joulua ja
antoisaa vuotta 2015
kaikille livolaisille ja livolaismielisille!*

Kokko Timppa
(myös kuva. Kuva Jyrkkäkoskelta)

*Iloista Joulua
ja
Onnellista Uutta Vuotta!*

Sonja ja Kari perheineen

Kesä Amerikassa opetti kieltä ja kulttuuria - and we had a lot of fun!

Kun on lunta maassa ja pimeää, on paras aika muistella mennyttä kesää: aurinkoa, lämpöä ja kivoja kokemuksia. Sitä, että aikaisten aamuhämmästyksien, raskaiden koulunkäynnin ja läksyjen sijasta jokainen aamu toi mukanaan päivän, jolloin oli aikaa tehdä kaikkea sitä, mihin ei muulloin ole aikaa.

Minä ja Lotta-siskoni saimme viettää viime kesän ison veden toisella puolella, Yhdysvalloissa.

Itse olin jo pitkään haaveillut Amerikan-matkasta ja kerännyt siihen rahaa. Vain matkaseura puuttui. Kun en yksinkään saanut lupaa lähteä, Lotta heitti ilmoille ajatuksen lähteä sinne minun kanssani. Niin me sitten varasimme joululomalla lentoliput Helsingistä Minneapolisiin ja takaisin. Onneksi varasimme ne ajoissa, sillä kesän lähestyessä hinnat nousivat huimasti. Alkoi lähes puolen vuoden odotus- ja suunnittelu-aika, joka kyllä lopulta tuntui hurautaneen ohi hetkessä.

Olimme molemmat vajaat pari viikkoa kesätöissä heti koulun loppumisen jälkeen, minä Pudasjärvi-lehdessä ja Lotta kaupungin nuorisotoimissa. Torstaina 12. kesäkuuta vanhempamme veivät meidät Ouluun, josta lähdimme junalla kohti Tikkurilaa. Sieltä setämme haki meidät kotiinsa Lohjalle yöksi. Lähtöä edeltävä ilta ja lähtöpäivän aamu sujuivat hieman epätodellisissa tunnelmissa. Ei olisi millään uskonut, että olimme oikeasti lähdössä!

Kuvassa Missisippijoen ylittävä silta Minneapolisissa.

Amerikkalaisen eläintarhan isoja asukkaita

Lähtöpäivä oli perjantai 13. päivä. Epäonnea ei matkaamme kuitenkaan sopinut jännityksen lisäksi, vaan kaikki sujui hienosti. Setämme vaimo vei meidät Helsinki-Vantaan lentokentälle, jossa teimme lähtöselvityksen, nakersimme eväämme ja päädyimme turvatarkastuksen ja noin tunnin lähtöaulassa odottelun jälkeen koneeseen. Vastoin kauhuskenaarioitamme siihen ihan oikeaan koneeseen.

Lensimme ensin Islantiin Keflavikin kentälle, jossa vaihdoimme konetta. Se oli paljon helpompaa kuin olimme etukäteen odottaneet, ehkä osaksi siksi, koska lentokenttä oli pieni. Aikaa jäikin ostaa vähän evästä seuraavalle, kuusi tuntia kestäneelle lennolle. Vaihtoineen koko matka Helsingistä määränpäähamme kesti kymmenisen tuntia.

Amerikan päässä jonotimme tuiman tullimiehen kuulusteluun. Hän esitti englanniksi melko vaikeitakin kysymyksiä, mutta selvisimme siitäkin ja jatkoimme matkaa. Matkalaukut saatamme näimme meitä vastaan tulleet Andersonit, joihin olimme tutustuneet Susanna-isosiskomme kautta jo aiemmin. Siinä sitten vaihdoimme halaukset ja samalla kielen lopullisesti englanti-asentoon.

Lentokentältä menimme suoraan hampurilaiselle ja sieltä Andersonien tytön, Niskasen Kristan ja tämän miehen Blairin sekä heidän lastensa Elinan ja Brynin kotiin Buffaloonimiseen pikkukaupunkiin. Siellä siis asuimme kahden kuu-kauden lomamme ajan. Vietimme paljon aikaa myös Andersonien perheen kanssa: Mary-äidin, Andy-isän ja heidän lastensa kanssa. Olin kirjoitellut sähköpostia ja jutellut Facebookin kautta Carolinen kanssa jo useamman vuoden. Olimme myös tavanneet Andersonit jo Lumijoen suvisuoroissa, joten oli helppo lähteä matkalle, kun tunsivat heidät jo etukäteen.

Ensimmäisenä iltana Buffalossa järjestettiin "fireworks" eli ilotulitukset, joita menimme katsomaan. Niin, suuressa maassahan kaikki on suurta tervetuloitovotuksia myöten... ;) Just kidding, vitsihän se oli, mutta ihan kivaa oli katsella ilotulituksia (näimme niitä myös USA:n itsenäisyyspäivänä 4.7.), kun niitä Suomessa on tottunut näkemään vain uutena vuotena. Olimme jo aika uupuneita kömpiessämme nukkumaan puoli kahdentoista aikaan yöllä. Suomessahan kello oli tuolloin jo puoli kahdeksan aamulla, emmekä olleet nukkuneet sen jälkeen, kun olimme Suomessa aamulla heränneet.

Aluksi tuntui oudolta ilmaista kaikki englanniksi, mutta siihen tottui pian, kuten myös dollareilla maksamiseen. Vaikka puhuimmekin Lotan kanssa suurimmaksi osaksi suomea, englantia pitikin sitten tietysti käyttää kaikkialla muualla: lentokentällä ja lentokoneessa, kaupoissa, ravintoloissa ja muiden kuin Lotan kanssa kotona ja kaikkialla, minne menimmekin.

Caroline tosin opiskelee ja puhuu jonkin verran suomea, mutta pääosin puhuimme hänenkin kanssaan englantia. Muut eivät osanneet suomea paria yksittäistä sanaa enempää, vaikka heillä onkin suomalaiset sukujuuret.

Vilja-Elina, Lotta, Caroline ja Brianna Caribou Falls -nimisillä vesiputouksilla.

Meidän molempien kielitaito kehittyikin matkan aikana todella paljon, ehkä huomaamattakin, mutta selvä ero siinä oli kesäkuun alussa ja elokuun lopussa. Totuimmekin esimerkiksi tilaamaan ruokaa englanniksi niin totaalisesti, että Suomeen saavuttuamme ja Hesburgerille syömään menessämme ei kerta kaikkiaan meinannut tietää, miten se tilaaminen suomeksi taas hoituikaan.

Ruoka oli Amerikassa erilaista kuin Suomessa. Lounaaksi oli monesti "sandwitcheja" eli täytettyjä leipiä tai "peanutbutter&jelly" eli maapähkinävoihilloitä täytettyjä paahtoleipiä. Kävimme myös hyvin paljon ulkona syömässä. Mc Donald`'s:ssa tuli käytyä melko usein, mutta kävimme myös erilaisissa enemmän tai vähemmän hienoissa ravintoloissa syömässä. Amerikkalainen kahvi vaati aluksi hieman totuttelemista, mutta siihenkin tottui.

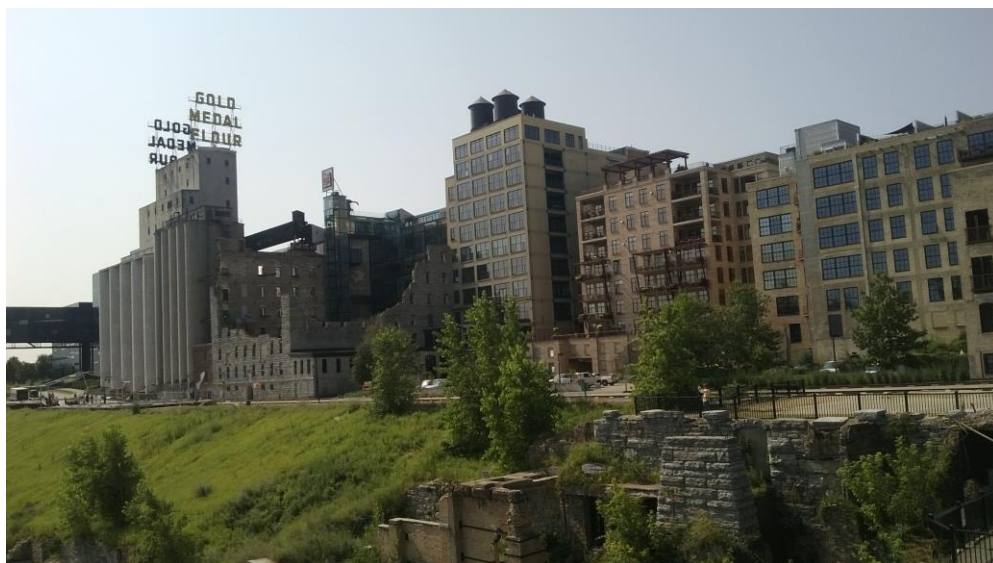
Näimme ja koimme matkan aikana niin paljon, että kaikkea on mahdotonta kertoa samalla kertaa. Hoidimme Lotan kanssa 3-vuotiasta Elinaa ja 2-vuotiasta Brynia sekä autoimme kotitöissä silloin tällöin, mutta emme varsinaisesti au-paireja olleet, sen verran paljon meillä oli vapaa-aikaa.

Caroline, Lotta ja Vilja-Elina viikonloppuretkellessään Finland-nimisellä paikkakunnalla (Finland sijaitsee Pohjois-Minnesotassa).

Näimme muun muassa Buffalo-päiviin (joihin ilotulituskin ilmeisesti kuului) liittyvän hienon paraatin ja kävimme eläintarhassa, markkinoilla, Pohjois-Minnesotassa teltailemassa, Valley Fair -nimisessä huvijä vesipuistossa, Carolinen yliopistolla University of Minnesotassa sekä shoppailemassa Amerikan suurimmassa ostoskeskuksessa Mall of Americassa ja muissa, pienemmissä ostospaikoissa paljon enemmänkin. Kävimme Mississippi-joen rannalla ja uimme Lake Superiorilla. Kesäkuussa juhlimme Carolinen 17-vuotissyntymäpäiviä ja elokuussa Calebin, Carolinen veljen, valmistujaisia.

Kävimme monta kertaa myös kyläilemässä Andersonien ja Niskasten sukulaisten luona. Maryn vanhemmat puhuvat suomea, ja heidän kanssaan olikin todella kiva jutella suomeksi. Tutustuimme moniin paikallisiin nuoriin "hapseissa" eli iltakylissä, joissa oli usein talo lattiaa myöten täynnä nuoria. Kävimme myös toisinaan pelaamassa lentopalloa. Matkan aikana kävimme myös monena sunnuntaina seuroissa Rockfordin kir-

Kuva Minneapolisista, jossa vanhoja talojen raunioita, ilmeisesti sodan ajoilta.

kossa, ja heinäkuussa järjestetyt suviseurat olivat yksi kesän kohokohdista. Ne pidettiin Rogersin koululla, ja kävijöitä siellä oli ehkä noin kuusi tuhatta. Huomasimme, että pudasjärveläisistä ei näköjään pääse Amerikassakaan eroon, kun näimme suviseuroissa tutunnäköisiä kasvoja! :) Myös muita suomalaisia siellä oli paljon.

Oleskelimme matkamme ajan pääosin Minnesotan osavaltiossa, mutta teimme myös parin yön retken Michiganiin Andersonien serkkujen luo. Michiganiin kävimme parissa museossa, joista toinen oli vanha armeijan kasarmialue. Koska Michiganiin on aikoinaan muuttanut paljon suomalaisia siirtolaisia, siellä esimerkiksi näkee yhä kaduilla Suomen lippuja. Suomenkielisiä paikkoja ja tiennimiä sekä Suomiyliopistokin sieltä löytyi.

Elokuun kahdententoista koitti se päivä, jolloin oli aika palata takaisin Suomeen. Paria iltaa aikaisemmin meille oli järjestetty läksiäisjuhlat, joissa olimme syöneet herkkuja, saaneet ihania läksiäislahjoja ja nähneet Carolinen kavereita ja serkkuja viimeistä kertaa. Tuntui ristiriitaiselta lähteä: Toisaalta odotti jo kovasti kotiin (ja myös kouluun) pääsyä ja oman perheen ja suomalaisten kavereiden näkemistä, toisaalta taas ei olisi halunnut lähteä ja jättää amerikkalaisia, tutuiksi tulleita ihmisiä.

Viimeisenä päivänä kävimme polkuveneilemässä ja syömässä kalaravintolassa ennen kuin Krista, lapset ja Caroline veivät meidät lentokentälle ja oli hyvästien aika. Lupasimme mennä vielä uudestaan käymään Amerikassa, mutta ainakin minun täytyy ensin kasvattaa varallisuuttani, joka lievästi sanottuna hieman hupeni noiden kahden kuukauden aikana! Joka tapauksessa reissu oli upea ja opettava, ja siitä jäi paljon mahtavia muistoja.

Vilja-Elina Törmänen
(myös kuvat)

Joulutervehdyksiä

Kynttilöin, tähtivöin
on koristeltu kodit, pihamaat.
On tontun jäljet talviöin
jo lumeen painuneet.
Kääröihin on salaisuudet
joulun peittyneet.
On tullut aika toivottaa
joulun aikaa rauhaisaa ja
hyvää vuotta alkavaa!

Kiitos kuluneesta vuodesta kaikille!

Toukolan väki

Oikein hyvää Joulua
kaikille liivolaisille!

Martta ja Timo ja lapset perh. Kirsitörmältä

Jouluillan hämärässä
kynttilä on syttymässä.
Lämmin liekki toivottaa
joulun aikaa rauhaisaa.

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta 2015!

Irma

Taas muistot vievät lapsuuteen
joulusaunan lämpöön suloiseen,
soi kaikkialle ylle maan
kellot rauhan sanomaa.

Joulurauhaa
ja
Siunattua Uutta vuotta!

Taimi ja Aaro

Jo vanhakin nyt nuortuu kuin lapsi leikkimään
ja koukkuselkä suortuu, niin kaik on mielissään.

Siunattua Joulua kaikille!

Liisa Aho

Yksi hirvikoiramiesten jahtipäivä syksyllä 2014

Ei nukuta, VP:n mielestä se johtuu huonoista hermoista. Kello on vähän yli neljä aamulla. ”Joko noustaan”, kyselen Rikeltä. ”Noustaan vaan, näkyy olevan vähän luntakin maassa.” Illalla oli sovittu VP:n kanssa treffit kahdeksaksi Matalakankaaseen. VP:n rautaiset hermot mahdollistavat tukevat yöunet hänelle. Pepi, jahtikoira, on heti valmis lähtöön. Ryypäämme kahvit, laitamme teepullot ja parit sämpylät reppuun sekä keräilemme tarvittavan tutka-arsenaalin sekä seurantalaitteet mukaan, koira autoon ja sitten menoksi.

Suuntaamme Riken ’traktoriauton’ keulan kohti Peurasalmea, sillä kerkeämme hyvin käydä ennen kahdeksaa katselemassa mahdolliset hirvenjäljet Kirsitien varresta ja Tikanpalosta. Löysäämme koiran Peurasalmenkankaassa juoksuun ja ajelemme rauhallisesti eteenpäin. Koiran kadotessa auton edestä käynnistämme tabletin, josta havaitsemme Pepin olevan jo Lakisuolla menossa kohti ’Kolkkosarta’. Ei mene kuin hetki, niin haukku jo ’paukahtaa’ päälle keskellä Lakisuota. Kello ei ole vielä edes kuusi ja on pimeä, joten toteamme, että nyt hiljaa ja odotellaan mitä tuleman pitää. Haukku seisoo kuin tatti keskellä suota vielä seitsemän aikaan. Soitto VP:lle, joka oli hakemassa Esan koiria kyytiinsä. Kerromme tilanteesta ja VP lähtee kiertämään Tikanpaloon. Otamme yhteyttä Alpoon, jolla oli suunnitelmassa käynti Kurenalla asioilla. Kuultuaan haukun seisovan keskellä Lakisuota, hän aikoi miettiä, mitä oikein tekisi. Epäilemme haukussa olevan naaraan, jolta Esa ampui vasan muutama päivä sitten Soidinkankaaseen. Alpo käskee tehdä oman ratkaisun naaraan pyytämisen suhteen.

Kanto palaa!

Rike ja hirvi

Haukku alkaa päivän valjettua pikkuhiljaa siirtymään kohti Kolkkosarta. Hyppään autosta, nakkaa kiväärin olalle ja lähdän kävellen kohti Soidinkangasta, josta lähteen tiepisto Kolkkosaareen. Rike palaa autolla Peurasalmenkankaan korkeimmalle paikalle tutkailemaan tilannetta. Hetken käveltyäni huomaan, että olen jälleen joutunut repusta ja eväistä erilleen, joten päivästä voi tulla tuskainen. Haukku etenee pikkuhiljaa kohti Peräsuota ja koitan kiirehtiä hirven eteen juosten. Reipas kahden kilometrin pikapyrähdys ja ehdin passiin suonlaitaan. Tällöin haukku on n. puolenkilometrin päässä, liikuen hitaasti kohti. Puhelin soi ja Alpo kiittää sataa ja tuhatta kohti Kurenalusta. Sovimme, että jos haukussa on naaras, emme ammu, mutta uros laitetaan kontalleen. Alpo esittää, että noutaisikohan Rike hänen nuoren hirvikoiraansa Kirsikankaasta ja koittaisi saada sen haukulle. Välitin tiedon ja Rike lähti koiranhakuun; haukku pyörähti tässä vaiheessa lähelle Peuraniemeä suolle ja siinä se takoi paikoiltaan.

Noudettuaan koiran, Rike jätti auton Peurasalmen polun päähän pengertielle ja lähti lähestymään haukkuja tietä pitkin, vieden nuorta

koiraa kohti uusia ennen kokemattomia seikkailuja. Jännityksellä seurasin puhelimitse, kun haukku lähestyi pengertietä. Kohta, jossa Rike näytti olevan, oli reilut kaksisataa metriä hirvestä. Hirvi nousi tielle ja koira haukku sitä ojan takaa. Nuori koira ei vielä rohjennut hyökätä haukulle, vaan tarkkaili tilannetta Riken turvistä. Kuului pamaus ja losaus. Puhelin soi ja VP kysyi, että ampuiko Rike? Totesin, että vaikuttaisi kyllä siltä. Seurasin puhelimitse tilannetta ja huomasin Riken lähestyvän paikkaa, jossa hirvi seiso, mutta koira paineli Kirsiojan varteen. Soitan Rikelle ja kysyn ”onko hirvessä reikä?”, johon hän tuumaa:

”Todennäköisesti ja hirvi on uros, jolla on ’riittävästi’ piikkejä ammuttavaksi”. Huomaan puhelimesta, että Pepi jäi ojanlaitaan paikoilleen ja mieleeni tuli ajatus: ”viisisataa kiloinen sonni ojassa, ei saada millään pois.” Meni aikansa ja kuului toinen pamaus. Rike ilmoitti ampuneensa hirveä lavoille sen maatessa pää pystyssä ojan toisella puolen törmällä. ”Elä, herranen aika, ammu lavoille maakaavaa hirveä, ettei mene lihat pilalle”, tokaisin, johon Rike tyyneästi vastasi, että ammuttu mikä ammuttu. No, reikä oli onneksi kaulan tyvessä. Seuraava huoli oli, kun Kirsioja oli tulvassa ja hirvi ojan takana, miten sinne? Ei hätää, Alpon kanssa ennakoimme kessällä tilanteen ja rakensimme sillan ojan yli parisataa metriä ylemmäs, koska tiesimme hirvenkulkupaikan sijaitsevan näillä nurkilla ja koirilla on usein tulva-aikana sekä ojan jäädyttyä vaikeuksia ojan ylityksessä. Neuvoin sillanpaikan, josta Rike koirineen pääsi hirven kanssa samalle puolen ojaa.

Pena ja nuotio

Kävelin Peräsuon eteläpuolitse suon yli pengertille ja lähdin kohti tapahtumapaikkaa. Kävellessäni soitin Alpolle tilanteesta, ja kas kummaa, Alpo oli jo kotona kellon ollessa vajaa yksitoista. On siinä joku mutka tullut oikaistua Hondalla. Suoritimme suolistuksen ja muut asiaan kuuluvat rutiinit ja Alpo oli mönkijöineen hetkessä paikalla. Tuli puhelinsoitto VP:ltä, että koirat olivat ottaneet haukkuun emän, vasan ja uroksen, jotka olivat lähteneet valumaan Aintio-ojan vartta etelään. Menimme hirvivajalle, jossa nyljimme hirven. Kohta VP ilmoitti, että koirat haukkuvat Polvenkankaan koillisnurkassa ojanlaidassa, jonne hän on matkalla. Kello neljän-toista aikaan hermomme eivät enää pitäneet, vaan päätimme lähteä Alpo, Risto ja minä, kohti Polvenkangasta. Vääräkankaantietä ajaessamme soi puhelin ja VP ilmoitti vasan olevan nurin, mutta syvässä metsäojassa, josta hän ei saa sitä yksin pois, joten suolistus ei onnistu. Auton keula takaisin ja noudimme mönkijän ja ajosillat mökiltämme. Alpo otti mönkijänkärryn ja suuntasi kohti Pitkänpalonkangasta. Hikinen reissu oli tiedossa, sillä hakumatkaa autolta oli n. neljä kilometriä yli kynnosten, märkien soiden ja tulva-ajien ja jonka lisäksi pimeys painoi jo päälle. VP soitteli ja ilmoitti hikoilleensa niin kovasti, että on kuivumisen partaalla ja pitäisi saada jotain nestettä tapahtumapaikalle, jotta hän selviäisi kävellen autolle.

Aikamme matkattuamme kohti Polvenkankaan koillisnurkkaa, alkoi savu haista ja pahasti kuivunut VP löytyi koirineen nuotiolta. On muuten sinnikkäitä nuo Esan koirat, ei ne päästä vähällä hirviä eikä miehiä. Esakin oli puhelimitse seurannut tilanteen kehittymistä ajellessa Tampereelta kotia kohden ja jaellut ohjeita VP:lle kuinka toimia; hirvijahti ei anna rauhaa edes työpäivinä. Nostimme vasan ojasta ja Alpo tapansa mukaisesti syöksi kaikki vaatteet päällä vasan sisälmysten kimppuun. Tapahtuu muuten nuo hommat äkkiä. Kirsikankaan pyykkäri ei turhaan tarvitse konettansa pyöritellä. Kuihtuneen VP:n nestetasapaino saatiin hoidettua ja matka kohti autoa alkoi. Karpalot maistuivat hyviltä hikiä kotimatalla ja antoivat eränkävijöille hienoja makuelämyksiä. VP laittoi koirat autoon ja lähti kohti Heinikankaalla sijaitsevaa kämppäänsä, jatkaakseen taas aamulla hirvijahtia hyvin nukutun yön jälkeen. Saavuttuaan kämpälle, kuinka ollakkaan, reppu ja pyssy olivat Alpon autossa ja auto hirvikodalla. Onneksi VP omistaa ne edellä mainitut hyvät hermot, joten hän rauhoittui yöpuulle noutaakseen aamulla tavaransa.

Nyljimme vasan ja totesimme, että voiko jahtipäivä paremmin mennä. Koirat pelaavat, lisenssit vähenevät ja Alpon nuori koirakin on kokenut uusia asioita valmistautuessaan tulevaan tehtäväänsä. Kellon ollessa kahdeksan illalla, lähdemme saunan lämmitykseen ja valmistautumaan seuraavaan jahtipäivään väsyneinä, mutta onnellisina. ”Osuuhan se Rikekin, kun hirvi on tarpeeksi suuri ja VP, kun ampuu tarpeeksi monta kertaa”, irvailimme. Totesimme jälleen yhteenvetona, ettei hirvimies ole terve, jos se ei ole vähän kateellinen, näin Pentin sanoja lainataksemme.

Nuorten maajoukkueessa joukko loistavia laskijoita

10.11.2014 Alkavan kauden nuorten maajoukkue on julkaistu. Joukkueeseen kuuluu 12 lahjasta nuorta laskijaa, jotka tulevat eri puolilta Suomea. Joukkueessa on jo aiempaa menestystä keränneitä laskijoita, kuten viime nuorten maailmanmestaruuskisoissa slopestylessä toiseksi tullut ja kisojen parhaana rookie-tyttönä palkittu Elli Pikkujämästä sekä kisojen parhaaksi rookie-pojaksi kruunattu Rene Rinnekangas.

-Odotettavissa on hieno kausi. Lumilautaliiton ja seurojen nuorisotyön kautta on nousemassa uusia piiroisia, tontereita ja rukajärviä. Nämä nuoret on valittu suuremmasta junnumaajoukkueeringistä edustamaan suomalaisten nuorten tekemisen meininkiä. Seuraavinakin vuosina on hyvää porukkaa tulossa. Nyt nimetty joukkue on leireillyt ja hionut tekniikat ja tyyliä kohdalleen Vuokatin valmennuskeskuksessa, ja seuraavaksi lähdemme ensi viikonlopuksi lumille Rukalle. Täytyy sanoa, että joukkeesta olen ylpeä ja on hienoa valmentaa sitä, kertoo nuorten maajoukkuevalmentaja Simo Suopanki.

Joukkueen päätähtäimenä on kilpaileminen slopestylessä ja halfpipessä maaliskuussa Kiinassa junioreiden MM-kisoissa, mutta heitä on tarkoitus nostaa mahdollisuuksien mukaan myös muun muassa maailmancupin kilpailuihin.

Kauden 2014-2015 nuorten maajoukkue on:

Henna Ikola, Hyvinkää, s. 1998
Elli Pikkujämästä, Turku, s. 1999
Emma Laine, Rovaniemi, s. 1998
Emmi Parkkisenniemi, Kuusamo, s. 1999
Veera Nissinen, Siilinjärvi, s. 1999
Iina Puhakka, Rovaniemi, s. 2000
Mikko Rehnberg, Kuopio, s. 1997
Axel Thelen, Helsinki, s. 1997
Walter Widercrantz, Lohja, 1997
Ville Mustonen, Järvenpää, s. 1998
Noora Risku, Kellokoski, s. 1998
Rene Rinnekangas, Iisalmi, s. 1999

Iina Puhakka

Juniorimaajoukkueeseen haettiin kilpailullisesti suuntautuneita nuoria laskijoita, joilla on menestystä kotimaasta tai kansainvälisistä kilpailuista. Liiton valmentajat ja henkilöstö tekivät valinnat saapuneiden hakemusten perusteella. Valinnassa huomioitiin kilpailumenestyksen lisäksi laskijan oma yleinen päämäärätietoisuus ja havaittu kehitys. Juniorimaajoukkueen päätähtäin vuosittain on menestyä nuorten maailmanmestaruuskilpailuissa ja laajemmin tukea nuorta lumilautailijaa eteenpäin urallaan kilpalumilautailussa. Tavoitteena oli 6-12 hengen joukkue, jossa tytöt ja pojat on tasa-arvoisesti huomioituna. Julkisen sektorin kasvavien haasteiden edessä kunnat ja kaupungit ympäri Eurooppaa ovat yhä enenevässä määrin kiinnostuneita innovatiivisista ratkaisuista palveluntuotannossa ja erityisesti maaseudun paikallistalouden tai työllistämisen kehittämisestä. Sosiaalinen näkökulma on usein unohdettu, mutta nykyään nähdään myös sen merkitys paikallisyhteisöille.

Suomen lumilautaliiton ilmoitus

(kuva: Ari Puhakka)

Mustan kissan paksut posket...

Ei ollut musta kissa, vaikka paksut posket olikin. Musta taitaa olla kyllä joulu meillä.

Asuin Veneheitossa Vaalassa, kierte-
lin mukavia seutuja seminologin
työssä ja eräästä talosta matkaani
lykättiin kissa. Hieman hönö, pitkä-
karvainen ja nuori. Se muutti meidän
kotiin, asui piharakennuksessa ja
pakkasella eteisessä. Kissa kun tah-
too aivastuttaa ja kutistuttaa.

Karsikon harmaa kissa kesällä 2014 kotimökkinsä portailla

Rauhallista arkea saapui järisyttä-
mään vieras, harmaa sellainen. Kissa
saapui mistä lie, hääti karvakissan
ruokakupiltaan ja hätyytti poloista
kesken vessa-asioiden. Melkoinen

gangsteri, eikä tuntunut kuuluvan kenellekään kahden kunnan alueella! Se jäi siis meille, nimitettiin har-
majaksi ja alettiin yhdessä talostella. Ja monenlaista näiden kaverusten kanssa oli. Lenkkeilijät palautteli-
vat kaveruksia kotiinsa, ne kun tahtoivat liimautua kuntoilijoiden kantoihin ja ei millään kotia. Ja taidet-
tiin niitä joskus pyynnöstä kesken lenkin hakea pois. Kerran sain melkoisen halvauksen, kun kollit viettivät
leppoisaa päivää pihamme salavassa ja sieltä sitten raapaistiin pahaa-aavistamattoman ohikulkijan pää-
nahkaa sievästi kynsillä. Tyypillisiä tempauksia harmaalle kissalle. Välillä jo kyllästyin koko kissaan ja
sen huvituksiin, karkeaan käytökseen ja karvakissan alistamiseen. Kai sille jossain oma koti olisi! Jos ei
muualla, niin mullan alla... Mutta mitä tekee tämä harmaa ihmekissa. Se huutaa talomme vieressä virtaa-
van joen toisella puolella, että hae, en jaksa kiertää. Ja minä sille totean että ui tai kävele, en hae. Ja har-
maahan ui! Se on ainoa kissa, jonka ole nähnyt omaehtoisesti uivan ja virtaavan joen yli. Sankarin koti-
paikka oli taattu! Uinutta kissaa ei hävitettäisi koskaan.

Muutettiin Livolle, kissat Karsikkoon asumaan ja itse syksyllä Ylitimoon. Kissoja ei kehdannut toisten
kotiin raahata, pärjäisivät kun huolehditaan ja laitetaan lämmin asunto niille. Vaan ei kelvannut, perheen
mukaan oli päästävä ja niinhän ne raahustivat alajuoksulle, kun ei heitä niin vain hylätä. Ei tainnut Yliti-
mossa hiiriä olla sinä talvena haitolla.

Keväällä takaisin Karsikkoon, kissat matkaan ja uutta pesää perustamaan. Harmaa tuli ja jäi, mutta karva-
kissa jäi humppaamaan Pöhölän seutuville. Lienee jossain ollut sieviä pitkäkarvaisia kissanpentuja sen
jäljiltä. Kun kotipöperöt ei maistuneet yrityksistä huolimatta ja kylille piti päästä, taisi tämäkin kissa saa-
da lähtöpassit mullan alle. Mutta eihän sitä kukaan raaskinut hävittää, lääkärin kautta kotia, jo rauhoittui
levoton sielu.

Karvakissan toteuttaessa luonnollista kutsumustaan hankittiin meille pikkukissa, raidallinen ja hyvin itse-
näinen. Ei ollut tarkoitus kolmea kissaa omistaa, yksihän oli jo tuomion alla, piti siis kiireellä saada kor-
vaava jostakin. Mutta niitä nyt olikin sitten kolme. Kolleja kaikki ja jokaisella oma luonteensa ja omat
vinkeensä. Pikkukissakin piipahti lääkärin paikkeilla, joten koti tuli sillekin tärkeäksi. Ainoa, joka teki
reissuja ja todella pitkiä, oli harmaa. Se saattoi olla viikkotolkulla pois, kunnes totesimme, että nyt se on
kuollut. Ja kas, sepäs tulikin kohta takaisin kotiin. Ja turhaan taas hätäiltiin. Nyt ei turhaa hätäilty, aina
ennenkin oli reissut venyneet. Milloin mistäkin syystä. Odoteltiin rauhassa ja satuttiin katsomaan portai-
den alle. Ei ollut iloinen jälleennäkeminen kun toinen raajat ojossa makasi kotirappusen alla. Sinne oli
jäänyt, hyväkuntoinen ja ehyt harmaa kissa. Aika se tulee kaikilla täyteen, kissallakin. Nyt ei kukaan pure
varpaasta, kun istuu vessanpöntöllä. Kaikkea sitä voi ihminen jäädä kaipaamaan...

Sonja

Byrokratia vaivaa kyliäkin

Uutispuuron aamukahveilla 10.11.2014 kansanedustajille annettiin tietoisuus kylien palveluista. Viime ja tämän vuoden Pohjois-Pohjanmaan kylät, Livo ja Alpuu toivat omat kokemuksensa ja terveisensä.

Livon kyläyhdistyksen sihteeri **Anni-Inkeri Törmänen** kertoi Livon kyläyhdistyksen tarjoavan kylällä paljon palveluita bensanmyynnistä kylätalkkariin. Vuosien varrella yhdistys on tukityöllistänyt useita henkilöitä kylän töissä. Törmänen toivoo, että tukityöllistäminen säilyy edelleen yhdistyksille helppona, eikä esimerkiksi olisi velvoitetta tarjota edellisille työllistetyille kahdeksan tunnin päivää ennen seuraavan kuuden tunnin työntekijän palkkaamista. ”Nyt tällainen rasti on lomakkeisiin ilmestynyt”, Törmänen toi huolensa edustajille. Pienen neuvonpidon jälkeen asiasta luvattiin olla työministeriin yhteydessä.

Anni-Inkeri Uutispuuron aamukahveilla edustamassa Livoa

Alpuassa koulun lakkauttamisen jälkeen kylän aktiiviset toimijat ovat saaneet aikaan paljon. Vanhalla kyläkoululla on nyt päiväkotia, paljon harrastusmahdollisuuksia, majoitustiloja ja oma sähköä ja lämpöä tuottava voimalaitos. Kyläkauppakin saatiin avattua uudelleen ja kyläyhdistys auttoi kauppaa aktiivisesti

alkuun taloudellisesti muun muassa ostokortteja myymällä. ”Niitä myytiin heti 10000 euron edestä”, puheenjohtaja **Timo Rankinen** kertoi.

Aamukahveilla käytiin vilkasta keskustelua kylien palveluista. Kuvassa Tapani Tölli, Antti Rantakangas ja Mirja Vehkaperä.

Keskustelussa nousi esille toimivienkin koulujen vajaakäyttö iltaisin ja viikonloppuisin. Tähänkin kaivattiin byrokratian purkamista ja oikeaa asennetta. ”Meillä koulua käyttävät myös nuoret, eikä mitään särkemisvimmaa ole ollut”, Rankinen kertoi vastuullisista kyläläisistä.

Uutispuuro on kutsunut toimintansa aikana useita kertoja alueen kaikkia kansanedustajia kahville kuulemaan maaseudun terveiset suoraan ruohonjuuritasolta. Kylien elämän lisäksi aiheita ovat olleet muun muassa biotalous, yrittäminen ja leader-toiminta. Aamukahveille on osallistunut edustajia kaikista puolueista. Tällä kerralla osallistuivat Tapani Tölli, Antti Rantakangas ja Mirja Vehkaperä.

Pia Alatorvinen
(myös kuvat)

Verkostoja rakentamassa ja uutta oppimassa – retki 15.–16.11.2014 Eskolaan, Hiekkasärkille ja Alpuaan

Retkimuistio 15. – 16.11 2014

Oulun Seudun Leaderin Yhteisöhautomo – hanke järjesti viimeisen opintoretken kylien aktiivitoimijoille. Retken tavoitteena oli tutustua kohteisiin, joissa kylän taloudellinen toiminta on edennyt jo pidemmälle. Taloudellisen toiminnan kehittäminen on kylien kehittämisen painopistealuetta tulevalla ohjelmakaudella Leader-ryhmissä.

Yhteisöhautomo –hankkeen opintoretkeläisiä. Kolmas vasemmalta retken puuhanainen Ritva Sauvola.

Eskolan kylässä tutustuimme kylätoiminnan elinkaaren kautta saatuihin tuloksiin. Eskola on saanut Valtakunnan Vuoden kylä tunnustuksen vuonna 2001. Kylän asukasmäärä on noin 400 ja matkaa Kanukseen on 13 km. Kylä on ammentanut kehittämiseensä omia vahvuuksia ja hyödyntänyt kylän historiaa. Kylän historia on rakentunut valtion metsien hyödyntämiseen liittyneen ”Pikku radan” ympärille. Rata on purettu vuonna 1961. Tuolloin kylän väestömäärä puolittui ihmisten lähtiessä työn perässä muualle. Kylätoiminta alkoi kehittyä vastavoimana tapahtumille, jotka seurasivat suurta muutosta. Kehittämistoiminta oli aluksi kuntavetoista: veturitalista tehtiin kylätalo harrastuksia ja kokouksia varten. Yhteisöllisyyden kasvaessa kylän perinnettä ja historiaa alettiin kerätä ja kyläläiset tekivät tavaralahjoituksia. Saavutukset toivat mukanaan juhlaperinteen: ”Aina lopuksi juhlat”. Kylän toimintaperiaatteeksi on muodostunut seuraavat: itse valmistellaan, luvatut asiat toteutetaan ja rahoitus hankitaan ulkopuolelta, jos mahdollista tai sitten tehdään itse. Ryhmäkuvan taustalla oleva veturi on haettu 1990-luvun alussa Virosta, koska omia vetureita ei ollut säästetty. Veturin vaunut kunnostettiin alkuperäisistä. Apuna toimi Museorautatieyhdistyksen asiantuntija.

EU-aika toi hanketoiminnan ja kylätoiminta rekisteröityi. Ensimmäisenä hankkeena toteutettiin Leppilammen kylän kunnostussuunnitelma ja luontopolku. Kylästä Alatupa hankittiin kyläyhdistykselle vuonna 2005 ja se kunnostettiin ulkopuolelta. Muita toimia ovat mm. olleet pääsiäiskokko, Joululehti joka toinen vuosi, pikkuratavaellus, kyläkirja, juhlat, työnäytökset, teatteri. Varoja on hankittu periaatteella: ”se mitä saadaan myös käytetään”. Näytelmäperinne heräteltiin vuonna 2003. Käsikirjoittajana alusta lähtien on

toiminut Arto Ojakangas. Kiinteä kesäteatteri tehtiin 2004 ja joka vuosi on tuotettu uusi näytelmä talloilla. Vuosittain katsojia on ollut 3500 – 5000 ja esityksiä yli 10 sekä myyntiin on tehty dvd-taltiointi ja kerran äänilevy. Lisäksi on kuvattu kyläesittely-filmejä ja kolme elokuvaa sekä osallistuttu Kyläelokuva-festivaaleille.

Eskolan kylä pienoismallina (kuva: Irma Perttu)

Palvelutuotannossa teatterin lisäksi ovat mm. iltapäiväkerho, kirjasto, noin 10 kiinteistön kunnostus ja ylläpito, avustustoiminta, agilityrata, nuorten (15–20-vuotiaat) kesätyöllistäminen yhteistyössä kaupungin kanssa. Asuntotuotantoa on hoidettu vuodesta 2008 Eskolan Kehitys Oy:n kautta. Meneillään on kosteikon rakentaminen ovat uusimpia toimia. Palveluiden kehittämiseksi on vuonna 2013 laadittu Hyvinvointisuunnitelma, missä otetaan kantaa mitä palveluja kehitetään ja kuka ne tuottaa. Palvelujen tuottajaksi perustettiin vuonna 2013 Eskolan kyläpalvelu Oy. Muita toimijoita ovat kyläyhdistys, urheiluseura, metsästysseura ja

Osuuskunta Neliapila. Eskolan kyläpalvelu Oy:n tuotto käytetään palvelujen tuottamiseen. Uusimpana toimena on ollut vuonna 2013 suljetun koulun hankinta ja päiväkotitoiminnan aloitus 2014, ruokapalvelu koululla. Uusimpana suunnitelmana ollaan toteuttamassa kotipalvelutyöntekijän palkkaamista. Uutta ohjelmakautta odottaa koulun remonttihanke, joka pitää sisällään lämpöenergia-hankkeen. Kannuksen kaupunki suhtautuu myönteisesti kylien hanketoimintaa. Yhteisesti keskusteltiin kuntien ja kylien yhteistyöstä eri paikoissa ja käytännöt vaihtelivat suuresti.

Hiekkasärkillä majoituimme Lokkilinnaan ja illallisen yhteydessä esiteltiin omien kylien toimintaa ja ajatuksia päivän annista. Aamusella kokoonnuttiin saliin ja tutustuttiin materiaaleihin, joita on saatavana Leader-ryhmästä ja Suomen Kylätoiminta ry:stä sekä keskusteltiin viestintäasioista ja jaettiin Uutispuuro-hankkeen viestintäopasta ja Kalevan Yhteisö-sivun esite. Retkestä laaditaan juttu myös Kalevaan. Anita Sievänen esitteli Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry:n toimintaa. Irja Ruokamo kertoi Hinku-hankkeesta, jolla tavoitellaan hiilineutraalia kuntaa lihin. Kunta sitoutuu päästöjen vähentämiseen mm. poistamalla öljylämmityksen käyttöä ja toimimalla energiatehokkaammin. Uutta hanketta on suunniteltu Uusiutuvan energian käytön aktivoimiseksi. Hanke toteutuu useamman kunnan alueella ja se voi kohdistua myös kyliin. Keskusteltiin tuulivoimasta ja Pohjois-lissä järjestettävästä Energia-illasta.

Kalajoen Tsasouna on vihitty käyttöön kesäkuussa 2014. Rukoushuoneen kannatusyhdistyksen puolesta Ari Keronen esitteli meille hankkeen taustoja ja kertoi tsasounan lyhyen historian ja toimintaperiaatteet. Saimme myös kirjan *Hirsi kerrallaan – Kalajoen Tsasouna kuvina*. Hanke oli alkanut keskustelusta kahden henkilön välillä. Kunnalta saatiin sopimuksella tontti käyttöön. Hankerahoitusprosessi alkoi paikallisen Leader-ryhmän kanssa ja siirtyi ELY-keskukseen. Rukoushuoneen toiminta on muotoutunut lyhyen käyttöhistorian aikana seuraavanlaiseksi: viikoittainen avoinna talvella ainakin kerran, kesällä joka päivä, liturgia harvoin, satamayhteistyötä, päivystys on talkootyötä. 16.12.2014 on Kauneimmat joululaulut – tapahtuma ja 9.5.2015 praasniekka. Rukoushuone toimii ekumeenisesti ja siellä pidetään myös luterilaisia ja maallikkohartauksia, siunaukset ovat mahdollisia ja samoin vuokraus eri tarkoituksiin. Hankkeen suurimmasta rahoitusosuudesta vastasi ELY (50 %) ja muu osuus on muodostunut yksityisistä lahjoituksista ja keräyksistä. Piha-alueet kunnostetaan kesällä 2015 ja sisustus on seuraava hanke.

Alpuan kylässä meidät vastaanottivat Alpuan kyläyhdistyksen ja Alpuan Kehityksen edustajat Timo Rankinen ja Asko Karhunen. Alpuu on 450 asukkaan kylä Malmitien varressa. Lampinsaaren kaivoksen toiminnan lakattua naapurikylän väkimäärä hieman pieneni. Kylän palveluja ovat kauppa, joka avasi ovet maaliskuussa 2014, yksityinen päiväkotiki, valaistut ladut, postipalvelut kaupassa ja pankkipalvelu kerran viikossa, pianopiiri ja kirjastoauto. Kylässä on 17 tilaa sekä muita työpaikkoja tarjoaa Lumiahon yritykset. Yhdistystoiminta on aktiivista ja talkootyötä tehdään paljon. Kylätoiminta rekisteröityi vuonna 1998, jotta EU-rahoituksen hakeminen mahdollistuisi: sen jälkeen on osallistuttu Vihannin kyläprojektiin 2001, Kinttupolku-hankkeeseen 2012–2014 (sis. kylää yhdistävä reitti infotauluineen), Energianomavaraisten kylät 2013–2014, mikä jatkuu edelleen vuoden 2015 alkuun. Kehittämistoimintaa ohjataan jatkossa opetustoiminnan uudelleen käynnistämiseen 1.-2. luokka-asteen koululaisille, koulurakennuksen toiminnan palvelukeskukseksi kehittämiseen sekä kyläkaavan aikaansaamiseksi, jotta mahdollistetaan asuinrakentaminen kylässä.

Koulutoiminta päättyi Alpuassa vuonna 2011, minkä jälkeen heti perustettiin Alpuan Kehitys ry koulu-kiinteistön ostoa varten. Kiinteistön ylläpito haluttiin pitää erillään muusta kylätoiminnasta. Kiinteistön ylläpidon tulonlähteitä ovat vuokraustoiminta, pitopalvelu, lahjoitukset, jäsen- ja liittymismaksut ja eri tapahtumat. Kylätalon vanhapuoli on kylätoiminnan käytössä: urheilusali, punttisali, pesutilat ja kirjasto. Ja uusi puoli opetus- ja päivähoitotoiminnan sekä keittiön käytössä. Uudella puolella on myös asunto, liikuntasali ja seurakunnan kerhotilat.

Kehitys ry on toteuttanut hanketta *Omavarainen energiayksikkö Alpuaan*. Saimme seikkaperäisen esittelyn Volter-laitteiston toiminnasta. Laitteistolla tuotetaan tarvittava lämpöenergia ja lisäksi omaan käyttöön sähköä. Laitteiston polttoaineena toimii hake ja ylijäämä sähkö ohjataan myyntiin Farmivirran kautta (Oulun Energia). Laitteiston käyttö on ympäristöystävällistä, tuo työtä kylälle ja tarvittavat polttoaineet saadaan kylältä. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on ollut lähes 180 000 €, josta ELY-keskus on rahoittanut 60 %. Laitteisto itsessään toimi tarvittavana lainan vakuutena. Käyttökustannus on noin 15 000€/v. Laitteisto on ollut vuoden verran käytössä ja sitä on kehitetty lisää vuoden aikana. Tuottosuhte on noin 2/3 lämpöä ja 1/3 sähköä. Jatkohankkeena tullaan toteuttamaan hankkeen kuivatus- ja varastointirakennus. Hanke on herättänyt kiinnostusta ja tutustujia on ollut oppilaitoksista, energiahankkeista ja yrityksistä. Alpuu valittiin Vuoden pohjoispohjalaiseksi kyläksi 2014 ja sen lisäksi on tullut muitakin tunnustuksia.

Irma Perttu ja Maila Uusi-Illikainen luovuttivat Livon muistamiset uudelle Pohjois-Pohjanmaan vuoden kylälle, Alpualle.

Palautetta retkestä kerättiin paluumatkalla. Saatu palaute oli pääosin hyvää. Kotikyliin aiotaan viedä terveisiä ja ideoita tapahtumien ohjelmista, rohkeutta, reittiasiaa, pitkän ajan tuottamat tulokset, toimintojen hyödyntäminen palvelutiloina, uskoa omaan tekemiseen. Parastettavia asioita ovat energiavoimala, tiedotuskäytännöt, kylän historian hyödyntäminen, asenne, yhteisöllisyys, kyläsuunnitelman merkitys, kylän yritystoiminta.

Muistion laati 18.11.2014

Ritva Sauvola (myös kuvat)

Myös livolaisväriä Yhteisöhautomo –hankkeen retkellä

Livolaiset Maila Uusi-Ilkainen ja Irma Perttu saivat mahdollisuuden osallistua Oulun Seudun Leaderin Yhteisöhautomo – hankkeen päätösretkelle.

Linja-auto tuli hakemaan reissulaisia Pudasjärven torilta lauantaiamuna 15.11.2014. Loput osallistujat lähtivät mukaan Oulun seudulta. Ensimmäinen kohde oli Eskolan kylään tutustuminen, jossa oli mahdollista tutustua eskolalaisten monipuoliseen toimintaan, nauttia lounasta ja osallistua keskustelutilaisuuteen. Eskolassakin asuu muuten ainakin yksi livolainen... Iltasella koko reissuporukka pääsi majoittumaan Kalajoen Lökkilinnaan, jossa pienenä ”iltapalana” reissulaiset pääsivät nauttimaan jouluisen illallisbuffetin.

Kalajoen uusi tsasouna (kuva: Irma Perttu)

Sunnuntaina aamusella keskustelutilaisuudet jatkuivat ja tietoa tulvi roppakaupalla kaikille osallistujille. Kalajoella reissulaiset pääsivät vielä tutustumaan Kalajoen Tsasouna –hankkeeseen. Tsasounassa pidettiin jo tilaisuuksia. Kalajoelta matka jatkui Raahen Vihannin Alpuan kylään, joka valittiin tänä vuonna Pohjois-Pohjanmaan vuoden kyläksi. Alpuassa tutustuttiin kylän palveluihin, energiahankkeeseen ja voimalan esittelyyn.

Lumi yllätti livolaiset

Kirsikankaassa oli näin kauniit talviset maisemat syyskuussa 2014

Herättiin aamulla 24.9.2014 ihmettelemään lumisia maisemia. Yöllä oli lunta satanut noin 15 senttiä, joten maisemat olivat kuin postikortista. Lehti puussa ja lumi maassa.

Lumi pysyi viikon verran kunnes sulii pois. Koko syksy on ollut samanlaista; vuoroin lunta ja vettä. Jospa se oikea talvi sieltä tulisi.

Alpo
(myös kuva)

Joulutervehdyksiä

Rauhallista Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta 2015!

Liisa ja Nülo

*Mistä tunnet pienen tontun?
Punaisesta lakistansa
harmahasta parrastansa
hymystänsä lempeästä
katseestansa veikeästä.
Siitä tunnet pienen tontun.*

*Mistä löydät pienen tontun?
Polulta taapertamasta
tieltä tepastelemasta
hämärissä huiskimasta
lasten korvaan kuiskimasta.
Sieltä löydät pienen tontun.*

*HYVÄÄ JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA 2015!*

T; Virve, Mertsi ja Selena

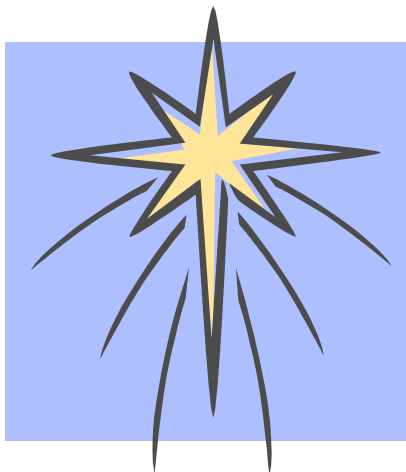
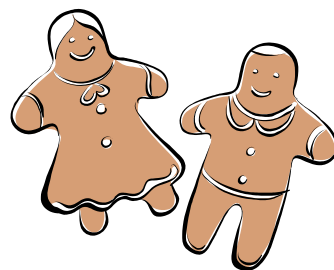
*Rauhallista Joulua
ja
Hyvää Uutta Vuotta!*

Aniitta

Kiitos Livokkaalle muistamisesta muuttaessamme Livolle asumaan.

*Toivotamme kaikille Livon Sanomienn lukijoille
Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!*

Annikki ja Paavo Puhakka

*Korkea juhla, ihana ilta
oljilla kultasil.
Valossa valkeen, ilosen liekin
sumusen yösen kohdus!
Ken sua taitaa unohtaa?
Ken sun virttes kaikunaa?
Ken lapsukaist äitinsä helmas
vajassa Bethlemin?
*Aleksis Kivi**

Joulurauhaa kaikille!

Maiikki

Linnunpönttötalkoisiin

Tein tuossa suursiivousta taas jostain syystä erinäisistä papereista täyttyneeseen kirjahyllyn laatikkooni. Sieltä pohjalta paperinivaskan alta putkahti esiin pieni haalistunut lappunen jonka muistan leikanneeni Kalevasta joskus kymmeniä vuosia sitten. Siinä on mitat pikkulintujen pönttöjen valmistamiseksi. Lappusen rypyisyydestä päätellen sitä on tullut joskus silmiteltyä useampaan kertaan.

Yleensä pöntöntekovillitys iskee kevätauringon lämmittäessä jos yleensä on iskeäkseen, mutta miksi niitä ei voisi tehdä jo nyt kaamosajan puhdetoina. Ovathan ne puihin ripustettaessa hyvinä yöpymispaikkoina pikkulinnuille nyt talvikuukausien aikanakin ja voivat siirtää monen lintuparan hengenlähtöä tuonemmaksi.

Pönttöjä voi tehdä laudoista tai lahoista-taikka terveistäkin pölkyistä kunhan on vaan sopivat työkalut siihen. Laudoista tehdyissä pöntöissä kannattaa laudan sydänpuoli jättää ulospäin, sillä ns. asiantuntijoiden mukaan pönttö pysyy näin paremmin kasassa kun sen seinät eivät kupristele ulospäin. Puupölkyistä tehdyt pöntöt kannatta kuoria, sillä se jatkaa reilusti pöntön elinikää. On olemassa ns. pölkkysoveja joilla voi tehdä pöntön terveestä pölkystä, mutta taitavimmat tekevät saman moottorisahallakin. Ennen ei tosin suositeltu moottorisahaa pöntön tekoon sillä perusteella että teräketjuöljy haisee, eikä linnut tykkää siitä. Tiedän kuitenkin monta pöntön tekijää jotka tekevät niitä moottorisahalla ja silti yksiö on kelvannut. Sitä tosin en tiedä että mitä on ollut teräketjuöljynä.

Kirjahyllyn laatikosta putkahtanut rypistynyt Kalevan paperileike

Nykytietämyksen mukaan pöntön pohja kiinnitetään kiinteästi siten, että se on kokonaisuudessaan pöntön sisäpuolella. Ennen tehtiin avattavia pohjia, mutta nykyisin avattavia kattoja. Vesivaneria suositellaan niin pohjaan kuin kattoonkin, mutta eiköhän se normaali lautakin käy; voihan sen kuntoa silmitellä sitten aika ajoin. Mutta jos on käytössä vesivaneria niin sitä sitten. Pohjan nurkkiin vois porata muutaman vajaan sentin reiän, niin tuuletus pelaa ja mahdollinen vesi pääsee ulos. Jos Pudasjärvellä on pilattu liian iso määrä julkisia rakennuksia rakentamisen tietämättömyyteen, niin annetaan edes linnuille paremmat olosuhteet, eikä tarvitse alkaa hirrestä elinkaarimallilla pönttöjä jälkipolvien maksettavaksi tekemään.

Pöntössä ei saisi olla rakoja, joihin lintu voi jäädä jaloistaan kiinni. Sen sijaan ennen suositeltiin, että pöntön etuseinän sisäpinta karhennetaan, jolloin sekä poikaset että osa aikuisistakin linnuista pääsevät paremmin ylös pesästä. Itse olen tehnyt tuon työn joskus puukonkärjellä.

Aiemmin oli tapana tehdä ns. istuma/lauluorsi pöntön lentoaukon alapuolelle, mutta nykyisin sitäkään ei enää suositella tehtäväksi pesärosvojen työtä helpottamaan. Sen sijaan lentoaukon ympärille voi laittaa pellin joka estää ja ainakin hidastaa lentoaukon suurentamista. Olen nähnyt oravan ja tikan joskus itse teossa, ikävä kyllä.

Pönttö pitäisi kiinnittää siten, että puu, johon se kiinnitetään ei hirty eikä vahingoidu muutenkaan. Suositeltava tapa on laittaa pönttö kiinni kestäväillä johdoilla tai rautalangoilla siten, että ne tulee oksien ympärille. Kun pönttö puhdistetaan kerran vuodessa, pudistajasta riippuen joko syksyllä tai varhain keväällä, langat tulee aina löystytettyä siinä samalla. Samoin kuin pöntön ja kiinnityslankojenkin kunto tarkistettua.

Ainakin vesilinnuille, tuulihaukalle, pölluille, uuttukyyhkylle ja tervapääskylle pitäisi laittaa pöntön pohjalle valmiiksi pehmusteet, sillä ne ei niitä itse sinne kускаile. Sahanpuru ja sammal lienevät ainakin

käyttökelpoisia. Joustinpatjaa ei liene vielä kehitelty tähän tarkoitukseen? Muistetaan sitten myös se etuseinän sisäpinnan karhennus (ainakin vesilinnut, tervapääsky).

Sitten tarkemmat ohjeet BirLife Suomi ry:n aineistosta:

Harmaasiepon ja tuulihaukan pöntössä on puoliavoin etuseinä; puukiipijän pönttö taas on puunrunkoa vasten kiinnitettävä, takaa avoin kolmi- tai nelikulma, jossa sisäänmenoaukko on molemmin puolin runkoa vasten.

Tukkakoskelolle asetetaan maahan pohjaton pesälaatikko, jonka alanurkkaan tehdään kulkuaukko.

Räystäspääskyn pesänrakennusta voi auttaa kiinnittämällä ylös seinään höyläämättömän laudan, jonka päälle pääsky voi rakentaa pesänsä. Lisäksi pihapiiriin avoimelle paikalle voi tuoda pesänrakennusaineeksi savea, joka pidetään kosteana.

Varpunen voi pesiä kottaraispöntössäkin, mutta varpuselle voi tehdä myös erityisen varpuspöntön.

Liito-oravan turvallisuudelle on tärkeää, ettei pöntön aukon läpimitta ole yli 4,5 cm. Sitä suuremmasta aukosta pääsee pönttöön näätä.

Lepakot voivat asettua keskikokoiseen pönttöön, jossa sisäänmenoaukko on litteä, parin sentin rako pohjan takareunassa. Ripustuskorkeus on 4-6 metriä. Oksia ei saa olla peittämässä lentoaukkoa.

***

Pöntön tärkeimmät mitat ovat lentoaukon koko ja pöntön sisäosan läpimitta eli lautapöntössä lyhyemmän sisäsvun pituus. Mitä pienemmästä pönttömallista on kysymys, sitä tarkempaa on mitoissa pysyminen.

Linnut eivät tosin kulje mittanauhan kanssa, mutta turhan isosta aukosta pääsevät sisään pedot ja koloista kilpailevat isommat lajit. Pikkulinnutkin kilpailevat koloista keskenään. Pienten tiaisten pesimismahdollisuuksien varmistamiseksi lentoaukko ei saa ylittää 2,8:aa senttimetriä. Kuusitiaista varten se voi olla jopa vain 2,6 cm.

Pesäkoloa ei pitäisi tehdä ohjeessa mainittua ahtaammaksi, etteivät ison poikueen vahvimmat poikaset survo heikompia alleen. Turhan iso tai korkea onkalo taas aiheuttaa ylimääräistä pesänrakennustyötä emoille.

Laji	Lentoaukon halkaisija cm	Pöntön sisäsivun leveys cm	Pöntön ulkoseinän korkeus cm	Lentoaukon keskipisteen etäisyys katosta cm
<i>Sinitäinen, Hömötiäinen, Töyhtötiäinen, Kuusitiäinen</i>	2,8	10	25	7
<i>Kirjosieppo, Talitiäinen, Lapintiäinen</i>	3,2	10 – 12,5	30	8
<i>Leppälintu, Käki</i>	7	12,5 – 15	28	8
<i>Kottarainen, Käenpiika, Varpunen, Tervapääsky</i>	5	12,5 – 15	35	8
<i>Liito-orava</i>	4,5	15 – 18	60	20
<i>Helmipöllö, Naakka, Uuttukyyhky</i>	8,5	18 – 20	50	10
<i>Telkkä, Uivelo</i>	11,5 7,5	22 - 24	55	14
<i>Lehtopöllö</i>	13	26	60	13
<i>Vuurupöllö</i>	18	30 -35	60 - 70	15

Erikoispöntöt

<i>Pikkuvarpunen</i>	talitiäisen pönttö vaaka-asennossa			
<i>Harmaasiippo, Vastäräkki</i>	-	12,5 – 15	18	etuseinä puolet pöntön korkeudesta
<i>Puukiipijä</i>	3 – 6	6 – 10	35	8
<i>Koskikara</i>	-	20	22	etuseinä puolet pöntön korkeudesta
<i>Tukkakoskelo</i>	15	30 – 40	25	-
<i>Isokoskelo</i>	13	26	70	22
<i>Varpuspöllö</i>	4,6	15 – 18	60	20 (etuseinä väh. 5 cm paksu)
<i>Tuulihaukka, Huuripöllö</i>	-	26 -30	40	etuseinä puolet pöntön korkeudesta

Ripustuskorkeudet ja eri lajien elinympäristöjä

Pöntön ripustuskorkeus riippuu lajista ja paikan turvallisuudesta. Jos ilkivaltaa ei tarvitse pelätä, voi monet pikkulinnunpöntöt ripustaa melko alas. Useimmiten on kuitenkin viisainta ripustaa pönttö vähintään parin kolmen metrin korkeuteen.

Laji	Korkeus	Elinympäristö, sijoituspaikka
Sinitäinen	1,5-2 m	pihat, lehtimetsät
Hömötiäinen, töyhtö- ja kuusitiäinen	1,5 m	havu- ja sekametsät
Kirjosieppo, tali- ja lapintiäinen	1,5-2 m	pihat, lehti- ja sekametsät
Leppälintu, käki	1,5-3 m	pihat, mäntykankaat
Kottarainen, käenpiika, varpunen	3-5 m	pihat, lehti- ja sekametsät
Harmaasieppo, västäräkki	1,5-3 m	pihat, mäntykankaat, rannat
Pikkuvarpunen	4-6 m	pihat, peltoaukeat (yksinäinen puu näkyvällä paikalla)
Puukiipijä	1,5 m	vanhat kuusi- ja sekametsät
Tervapääsky	5-8 m	pihat, mäntykankaat
Naakka	4-6 m	puistot
Uuttukyyhky	4-6 m	lehtimetsät, pellonreunat
Tuulihaukka	4-6 m	peltoaukeat (yksinäinen puu, ladonseinä)
Liito-orava	4-6 m	lehti- ja sekametsät
Varpuspöllö	4-6 m	kuusi- ja sekametsät
Helmipöllö	4-6 m	kuusi- ja sekametsät
Hiiripöllö	4-6 m	hakkuuaukot, suot (yksinäinen puu tai reunapuu)
Lehtopöllö	4-6 m	lehtimetsät ja -metsiköt peltojen äärellä
Viirupöllö	4-6 m	laajat kuusi- ja sekametsät hakkuuaukkojen lähellä tai laidalla
Telkkä, uivelo	1,5-3 m	rannat
Isokoskelo	1,5-3 m	rannat
Tukkakoskelo	maassa	rannat
Koskikara	1,5-3 m	rannat ja sillat virtaavan veden äärellä

Siinä viimeistä huutoa olevat tiedot, mutta kuten yllä onkin mainittu niin harvemmin näkee, että sirkuttajat mittanauhojen kanssa syynäilevät pönttöjä tai luonnonkoloja. Tosin pää kalleellaan ne niitä silmittelevät arvostelevan näköisesti, joten vanha sanonta: ”Tehtään kunnolla se mitä tehdään”, pitänee pönttösavotassakin paikkansa.

Kokko Timppa Livolta

***

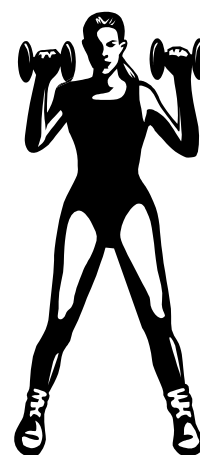
Linnunpöntönteko- ja ripustuskilpailu

Pistä paperille kuinka monta pönttöä olet tehnyt sekä ripustanut puuhun ajalla 1.1. – 31.5.2015. Kerro myös, että mille linnulle asumusta olit suunnitellut ja tuliko sinne mahdollisesti kyseinen asukki. Mainitsethan näiden lisäksi minne olet pöntöt sijoittanut. Toimittele lappunen kyseisten tietojen sekä yhteystietojen kera Livokkaalle 31.5.2015 mennessä mahdollisten kuvien kera. Kilpailuaika 1.1. – 31.5.2015.

Parhaiten ahkeroinneille palkintoja tiedossa!

Kunnossa kaiken ikää, tai sitten ei...

Kun kaksi ihmistä kohtaa toisensa, siitä syntyy vertaistukea välittömästi. Vertailaan vaivoja, kiireitä, suklaan syömistä ja lenkkeilyinnon laantumista. Sitä on sellainen vertaisveturi toiselle kanssaihmiselle, saa oikein antaa puhtia, että kyllä sinä jaksat vaikka nyt hankalalta tuntuukin. Tähän perustuu myös KKI-hankkeen projekti, johon sain muutaman muun innokkaan reippailijan kanssa osallistua. Kyseessä on Virpiniemen liikuntaopiston järjestämä aikuisten liikkumista edistävä hanke, jolla koulutetaan vertaisohjaajia viemään liikunnan ilosanomaa kylille. KKI-hanke pyrkii liikututtamaan sekä työikäisiä että ikäihmisiä, sillä liikkumattomuus ja sen tuomat terveyshaitat ovat jo todellinen uhka kansallisella tasolla. Aineenvaihdunnan sairaudet, tuki- ja liikuntaelinvaihdutukset sekä sydän- ja verisuonitaudit ahmivat kitaansa jokaisen, joka ei huolehdi omasta terveydestään ja kunnostaan. Meillä kaikilla on tietty perimä, joka määrää osan tulevaisuuttamme, mutta sen ei tarvitse päättää siitä, miten elämme arkimme. Me itse voimme päättää, nousemmeko ylös sohvalta jumppaamaan, teemmekö vielä toisenkin lenkin tälle päivälle ja haemmeko sen naapurin nauravan mummonkin punttisalille pyörää polkemaan. Palkaksi urheudestamme saamme vahvat luut ja lihakset, hyvän verenkierron ja vahvuutta sydämelle. Tasapaino tarvitsee avukseen hyvän lihaskunnan ja arkipäivän askareissa auttaa vetreä olo. Jaksaa paremmin nousta aamulla ylös ja illalla uni tulee ulkoilun tai jumppailun avulla ilman keppurointia tai valvomisia. Moni työikäinen kamppailee jatkuvien selkävaivojen kanssa, sillä arkimme koostuu paljolti istumisesta joko työn ääressä tai vapaalla. Istuminen on selälle myrkyä, se heikentää välilevyjen hapensaantia ja rappeuttaa pikkuhiljaa kehomme tukirankaa. Lihakset eivät suinkaan lepää istuessa, vaan ne alkavat väsyä hapenpuutteessa ja hermojen toiminta häiriintyy. Aineenvaihdunta hidastuu ja kuona-aineet oikein pakkautuvat lihaksiin. Liasta istumisesta ei seuraa mitään hyvää, verenpainetta ja ylipainoa ei voi kovin onnistuneeksi saavutukseksi sanoa, vai mitä mieltä olet. Eli aina ylös ja liikkeelle, kun siihen tarjoutuu mahdollisuus. Työpaikalla on hyvä tehdä vähintään kerran tunnissa seisoen taukojumppaa ja kotonakin välttämällä kaitenlaisia istuimia, ja varsinkin sitä sohva. Suosittelen lämpimästi kokeilemaan lattialla istumista, sillä siinä on äärimmäisen helppoa venyttellä samalla vaikka lehteä lukien.

Takaisin alkuun ja KKI-hankkeeseen. Meillä Livolla on nautittu maanantain jumpasta parin vuoden ajan. Jumppaan on saanut tulla kaikki, ikään, näköön ja kokoon katsomatta. On saanut tulla miehet ja naiset, yksin tai yhdessä, pientä maksua vastaan. Muilla kylillä nämä vertaisohjaajat vasta aloittelivat toimintaansa, sillä heillä ei välttämättä ole ollut vetäjää tai paikkaa, missä kokoontua yhteen reippailemaan. On ollut ihana seurata heidän intoaan ja kuulumisia mukavista hetkistä. Toivon heille menestystä ja paljon osallistujia, sillä into voi lopahtaa hyvinkin pian. Varsinkin silloin, jos huolella suunniteltuun jumppaan saapuu yksi ihminen. Toki sekin on arvokas hetki vertaisohjaajalle, sillä voisihan olla niinkin, ettei ketään kiinnostusta saapua paikalle. Meillä Livolla on hyvät puitteet harrastaa liikuntaa, salissa mahtuu useampikin heilumaan, on kuntosali ja ohjattua jumppaa. Mutta pitäisi vielä löytää ne liikkujat jostain. Ne kun on nyt kertakaikkiaan loppuneet. Suuren suuri kiitos niille uskollisille kuntoilijoille, jotka jaksavat lähteä niin venyttelyyn kuin rivakkaampaankin askellukseen. Ja samalla heille myös suuret pahoittelut, sillä jumpan jatkuminen on taas kevätkaudella vaakalaudalla. Meillä on ollut todella hauskaa ja se on ehkä tärkeintä. On annettu sitä vertaistukea toisillemme, sekoiltu askelsarjoissa ja ihmetelty reikäisiä sukkiä. On kyselty kuulumisia ja kerrottu niitä. Samalla on huomaamatta syke noussut ja kireät lihakset rentoutuneet. On saatu paljon ja annettu vielä enemmän. Etkö sinäkin haluaisi osallistua tällaiseen toimintaan?

Livokas ry:n varsinainen kokous Livon koululla su 19.10.2014 klo 12

Läsnä oli 12 yhdistyksen varsinaista jäsentä.

PÖYTÄKIRJA

- 1. Kokouksen avaus**
Livokas ry:n sihteeri Anni-Inkeri Törmänen avasi kokouksen ja toivotti kokousväen tervetulleeksi.
- 2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
- 3. Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi**
Esityslista hyväksyttiin kokoukselle työjärjestykseksi.
- 4. Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin valinta**
Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Marko Ojala ja sihteeriksi Anni-Inkeri Törmänen.
- 5. Kahden pöytäkirjantarkastajan ja ääntenlaskijoiden valinta**
Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Urpo Uusi-Illikainen ja Paavo Juntti. He toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.
- 6. Vuoden 2013 vuosikertomus ja tilinpäätös sekä tilintarkastajain niistä antama lausunto**
Anni-Inkeri Törmänen esitteli vuoden 2013 vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen sekä luki toiminnan-tarkastajain niistä antaman lausunnon.
- 7. Tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille**
Tilinpäätös vahvistettiin ja vastuuvapaus myönnettiin tilivelvollisille.
- 8. Vuoden 2015 jäsenmaksun, kannatusmaksun, ja yhteisöjäsenmaksun suuruus.**
Päätettiin säilyttää henkilöjäsenen jäsenmaksu viidessä (5) eurossa vuodelle 2015. Kannatusmaksua saa maksaa sopivaksi katsomansa summan.

Yhteisöjäsenmaksun suuruudeksi päätettiin 100 euroa, joka sisältää Livon sanomien vuosikerran sekä nimen Livon koulun ilmoitustaululle.
- 9. Vuoden 2015 toimintasuunnitelma ja talousarvio**
Anni-Inkeri Törmänen esitteli ensi vuoden 2015 toimintasuunnitelman ja talousarvion. Kokous hyväksyi ne vuoden 2015 suuntaviivoiksi.
- 10. Hallituksen puheenjohtajan vaali**
Valittiin yksimielisesti puheenjohtajaksi Vesa Salmela.
- 11. Hallituksen jäsenten vaali erovuoroisten osalta (Virve S. ja Mikko S.)**
Valittiin edelleen Virve Stenius ja Mikko Salmela jatkamaan hallituksessa.
- 12. Kahden toiminnantarkastajan ja kahden varatoiminnantarkastajan valinta**
Valittiin toiminnantarkastajiksi Kaisu Puhakka (varalle Teija Mustonen) ja Risto Puhakka (varalle Kauko Juutinen).
- 13. Yhdistyksen kokousten kokouskutsutapa ja sanomalehti, jossa kokouskutsu julkaistaan**
Päätettiin jatkaa entistä käytäntöä julkaisemalla kokouskutsu Iijokiseutu -lehdessä.
- 14. Kyläsuunnitelman päivitys**
Päivitettiin toteutettavat toimet vastaamaan nykytilannetta päivittämällä kiipeilyseinän rakentamisidea kiipeilyseinän käyttöönottokoulutuksiksi. Lisätään, että koululaisia kulkee

myös Lakarin koululla. Merkitään, että Livon historiikirjaa ollaan päivittämässä. Hanke-
luetteluun lisätään seurojentalon kunnostushankkeen vaiheet. Väestötiedot yritetään saada
ajan tasalle taulukoihin.

15. Kylää koskevat hankkeet

- Seurojentalo Ruostehovin kunnostuksen 4. vaihe
- Taidekehrä –hanke 1.1.2013-31.12.2015, RAY
- Livojoen putaat -kunnostushanke

Anni-Inkeri esitteli hankkeiden nykytilanteet. Merkittiin hankkeet tiedoksi.

16. Huolehdittiin latujen ja luisteluradan saamiseksi talvikaudeksi 2014-15.

17. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.30.

Livolla 19.10.2014

Marko Ojala (pj.)

Anni-Inkeri Törmänen (sihteeri)

Urpo Uusi-Illikainen (ptk:n tark.)

Paavo Juntti (ptk:n tark.)

Joulutervehdyksiä

*Lato on löytänyt paikkansa
Kuusamosta Paavolasta.*

Kiitokset talkoolaisille ja Livokkaalle.

*Hyvää Joulua
ja
Rauhaisaa Uutta Vuotta!*

*Terttu ja Paavo
(kuva Paavo Juntti)*

*Iloista Joulua
ja
Onnea Uudelle Vuodelle
kaikeille livolaisille sekä Livon Sanomien lukijoille!*

Rauni & Raimo Niemi perh.

Livokkaan käyttömaksut ja muut hinnastot vuodelle 2015

* Livon koulun käyttömaksut kylällä toimiville yhdistyksille:

- 100 €/vuosi, sisältäen tiedotustilaa Livon Sanomissa TAI
- 50 €/tilaisuusvrk, joka käyttää koulun keittiötä ja varaa koulutilaa laajasti.
- 10 €/tilaisuus; luokkahuone tai jumppasali

* Livon koulun käyttömaksut muille:

- 100 €/tilaisuusvrk, joka käyttää koulun keittiötä ja varaa koulutilaa laajasti. Hintaan sisältyy astiat. Kioskin voi kuitenkin pitää avoinna.
- 150 €/tilaisuusvuokra, joka käyttää koulun keittiötä ja varaa koulutilaa laajasti. Hintaan sisältyy astiat. Kioskin pitää olla kiinni.
- 30 €/tilaisuus; luokkahuone tai jumppasali

* Käyttömaksut yksityisille ihmisille käsityöharrastuksissa:

- 20 €/vuosi
- 2 €/kerta

* Livokkaan

- astiavuokra 20 €/kerta
- isojen kattiloiden vuokra 1 kpl 3 €, 2 kpl 5 €
- perkolaattorin vuokra 20 €/kerta
- lämpölevyn vuokra 10 €/kerta
- juhlateltan vuokra 100 €/vrk tai 150 €/2 vrk (sis. 4 pöytää ja 8 penkkiä)

* Jäsenmaksut 2015

- henkilöjäsenen jäsenmaksu 5 €
- kannatusmaksua saa maksaa sopivaksi katsomansa summan
- yhteisöjäsenmaksu 100 €, sisältäen Livon sanomat -lehden vuosikerran

* Livon Sanomien vuoden 2015 tilaajahinta 22 €/vuosi ja irtonumeron hinta 8 euroa

* Livokkaan saunan hinnasto

- hinta 5 €/hlö
- minimihinta lämmityskerraksi 10 € ja maksimihinta 50 €
- vuokralaisille vuokraan kuuluu 2 saunakertaa/vko, ylimääräiset saunakerrat 10 €/kerta
- säännöllisiltä saunojilta (esim. 1 krt/vko) peritään tuntihinta 10 €/h.
- perhesauna 20 €/1 h (2 aikuista ja 2 lasta)

* Pesukoneen käyttömaksu 4,50 €/kerta, kuivausrummun käyttömaksu 5 €/kerta

* Vaunualueen hinnasto:

SÄHKÖPAIKAT

- kesävrk 15 €
- talvivrk 20 €
- kesävko 90 €
- talvivko 120 €
- kesäkausi 220 €
- talvikausi 340 €
- vuosihinta 500 €

ILMAN SÄHKÖÄ

- kesävrk 10 €
- talvivrk 10 €
- kesävko 50 €
- talvivko 50 €
- kesäkausi 150 €
- talvikausi 150 €
- vuosihinta 250 €

Kesäkausi 1.5. – 30.9., talvikausi 1.10. – 30.4. Kumpikin kausi sisältää 60 käyttövuorokautta.

Telttapaikka 10 €/vrk.

Majoittujille kuuluu hintaan ilmainen internetinkäyttömahdollisuus.

Hirvipeijaat

Perinteiset Livon metsästysseuran hirvipeijaat pidettiin 1.11.2014 koululla ,joista oli sovittu jo kesäkokouksessa. Sanoin silloin, että jos ei hirviä siihen mennessä saaha, niin keitetään kalakeitto peijaisiin. Mutta hirviähän alkoikin löytyä heti metsästyksen alettua ja niinpä kaksi vasaa leikeltiin käristettäväksi peijaisiin. Käristuksen teko sujui-kin rutiinilla, oltiinhan sitä jo monena vuotena reenattu isolla porukalla.

Peijaspäivän aamuna hirviporukka kokoontui hyvissä ajoin loppu valmisteluja tekemään, oltiinhan jo edellisenä iltana pöydät laitettu valmiiksi ojennukseen ja Minna oli ne koristellut asiaankuuluvalla tavalla. Kellon lähestyessä puolta päivää peijasvieraista alkoi saapua paikalle. Meillä tuli jo vähän hoppu, että onhan kaikki varmasti järjestyksessä. Lasse ja Marko laitettiin tarjoilupuolen näköpaikalle ja me loput häärimään keittiön puolelle varmistamaan, ettei mikään saa loppua kesken.

Pöydät olivat täynnä nälkäisiä käristuksen odottajia

Kellon viisarien osoittaessa puolta päivää väkeä oli ennätysmäisesti eli tupa oli täynnä ja hyvä näin, tähän me oltiin toivottu. Niinpä oli tullut aika laittaa juhlat käyntiin. Toivotin vieraat tervetulleiksi ja kiittelin maanvuokraajia, että on saatu metsästää heidän maillaan. Päästiin sitten itse asiaan elikkä syömään. Ruokajonot olivat pitkät, vaikka olimme järjestäneet ruoan ottamisen kahdelta suunnalta. Käristys näytti maistuvan erittäin hyvin. Onneksi sitä oli riittävästi, jäihän sitä vielä myytäväksikin. Kun oli saatu massut täyteen, juotiin päälle kahvit ja piparit.

Peijaisten yllätysnumerona oli seurakunnan kanttoreiden Hannele Puhakan ja Keijo Piiraisen hienot musiikkiesitykset

Keittiön puolella alkoi kiire hellittää, kun oli pakattu loput käristykset huutokaupattavaksi. Huutokauppaan oli varattu myös vasan jauhelihaa myytäväksi. Käristuksen hinta nousi pariin kymppiin n. litran purkki. Kaikki myytiin samalla hintaa ja nopeasti pöytä oli tyhjä purkeista. Jauhelihan hinta nousi viiteentoista euroon noin kilon pussit.

Sitten vielä arpajaiset, joita monet oli jännityksellä odottaneet, sillä olihan palkintona n. kuusitoista kiloinen vasan paisti ym. Onnettarena oli Laura -tyttö. Lapusta löytyi Nevakiven Katin nimi ja vasan paistille saatiin omistaja. Loput palkinnot menivät melkein kaikki Naavalan sukuun. Heillä oli arpaonnea.

Peijaat olivat onnistuneet mielestämme hyvin, joten hirviporukkakin pääsi syömään. Sitten vielä siivous ja kotiin.

SUURET KIITOKSET HIRVIPORUKALLE TÄSTÄ URAKASTA!

Alpo

Maa- ja kotitalousnaisten pikkujouluterveiset

Vietimme perinteistä maa- ja kotitalousnaisten pikkujoulua Pudasjärven maa- ja kotitalousnaisten vieraina. Tilaisuus pidettiin sunnuntaina 7.12.2014 Liepeen pappilan väentuvassa.

Maila Sankala toivotti lämpimästi tervetulleeksi pikkujouluvieraat, vieraita olikin paikalla tupa täynnä. Veimme tuliaislahjana Livolta kynttilälyhdyn valaisemaan pimeitä talvi-iltoja ja toivotin kiitokset Livon maa- ja kotitalousnaisten puolesta kutsusta joulujuhlaan.

Laulettuamme muutaman joululaulun, kuulimme Rauni Kukan esittämänä joulu pakinan miehestä, joka ei halunnut kaikella turhanpäiväisellä tavarammalla täytettyä joulua. Ohjelman annista vastasi Alpo Laakkonen ja Reijo Kossi. Alpo laulatti, pakinoi ja kertoi omia hauskoja mukaansa tempaavia tapahtumiaan, joita hänelle on sattunut elämänsä varrella. Reijo säesti pianolla, meitä innokkaita laulajia.

Alpo Puhakka

Etualalla Eeva Mäntykenttä, takarivissä oikealta Maila Uusi-Illikainen, Esteri Riihiaho, Rauni Illikainen, Eila Veteläinen, Pirjo Tuovila ja Ritva Ronkainen.

Lauloimme joululauluja odotellessamme jouluruokaa. Pito- palvelu tarjoili runsaan ja maittavan jouluaterian, jossa oli suussa sulavia jouluherkkuja. Joululahjojen jakamisen jälkeen joimme päivän päätteeksi maistuvat torttukahvit. Kiitokset Pudasjärven maa- ja kotitalousnaisille ihanasta ja joulumieltä nostattavasta pikkujouluhetkestä.

Rauhallista ja hyvää joulua kaikille!

Tarja (myös kuvat)

Joulutervehdyksiä

*"Lapset ja paimenet
etsimään lähti
loistoas, tähti."*

Rauhallista jouluaikaa

Ylitimon väki

Hoitola Solivon kuulumisia

RAUHALLISTA JOULUA JA ONNEA VUODELLE 2015!

Hoitolassa on remontoitu koko syksy. On vaihdettu kattoa ja ikkunoita, koolattu ja naulattu. Joskus varmaan tulee vielä valmistakin, toivottavasti. Hoituhuoneessa on saanut kuitenkin ihan rauhassa käydä nauttimassa omasta ajastaan hieronnassa tai kasvohoidossa. Hoitoja riittää joka lähtöön, esimerkiksi aromaterapeuttinen hieronta, joka perustuu kasvien sisältämään eteeriseen öljyyn, kallisarvoiseen aineeseen. Aromaterapeuttinen hieronta on todella hoitavaa, tavoitteensa mukaisesti joko rentouttavaa tai virkistävää. Hoito on erittäin hyvä arjen kiireessä kamppaileville, erilaisten kipujen hoidossa, naistenvaivoissa ja rasittuneen kehon ja mielen vahvistamisessa. Hoito on aina yksilöllinen ja juuri sinun ongelmiasi hoitava. Rentouttava kasvohoito pyrkii hoitamaan kasvojen lisäksi myös pintaa syvemmillä. Saat aikaa itsellesi, mahdollisuuden katsoa elämäntapojasi uudelta kantilta ja kotiinviemisinä henkilökohtaiset ohjeet sekä ihosi hoitoon että kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Hoitossa käytän luomulaatuisia tuotteita.

Hoitolasta löydät nyt myös todella tehokkaan ja tarpeellisen Coolment hoitovoiteen. Tämä tuote on aina mukana, kun lähden reissuun. Olipa vaivana sitten päänsärky, mahakipu tai jomottavat niskat, Coolmentillä se hoituu. Turvallisen ja kotimaisen voiteen hinta voi järkyttää, mutta käytössä sen huomaa: riittoisa ja hintansa hajuukuu. Kyseessä ei siis ole mikään perusvoide, jota holvataan holtittomasti, vaan **hoitovoide**. Tässä voiteessa auttavat luonnon omat ainesosat, menthol, eukalyptus ja piparminttu. Käy testaamassa!

TARJOUKSIA PUKINKONTTIIN

- Hoitava aromaterapeuttinen hieronta koko vartalolle 45€. Jalat varpaista pakaroihin tai selkä, kädet ja kasvot 35€. Kasvot ja kädet 15€. Kysy sinulle sopivimmasta vaihtoehdosta.
- Rentouttava kasvohoitokokonaisuus sisältäen kasvojen puhdistuksen, kuorinnan, hieronnan ja naamion sekä loppuvoide 40€. Kasvojen pikavirkistys: puhdistus, kuorinta, naamio ja voide 25€. Rentouttava kasvohieronta: kevyt puhdistus ja hieronta 15€. Pikavirkistys ja kasvohieronta voidaan yhdistää vaikka puolihierontaan!
- Coolment-hoitovoide 30€ 150ml. Turvallinen, tehokas ja riittoisa!

Lahjakortteja pukinkonttiin saat hoitolasta vielä sunnuntaina 21.12. (Koululta aattoon asti). Seuraavat hoitoajat löytyvät tammikuun puolelta, mutta hätätapauksissa saa apua kysyä.

Hoitola Solivo kiittää asiakkaitaan kuluneesta vuodesta ja toivottaa erittäin levollista ja rauhaisaa joulua jokaiselle. Pidä huolta itsestäsi ja läheisistäsi myös ensi vuonna!

HOITOLA SOLIVO
SONJA TÖRMÄNEN
044-9996309

Urho Koivukankaan sotapäiväkirjat

Vihreäkantinen vihko ajalla 24.6.1941 – 4.7.1942

1.10.1941

On jo lokakuu. Talvi lähestyy. Saa nähdä, vieläkö täällä on talvi vietettävä? Tuntuu mahottomalle sellainen ajatus, mutta mikäpä auttaa? Oltava vain on niin kauan kuin tätä kestää ja pää pystyssä pysyy.

2.10.1941

Muutimme uuteen kämppään. Me kymmenkunta miestä tehtiin se asuttavaan kuntoon 2:ssa päivässä, pyöreistä puista sammaltamalla, puoleksi maahan kaivettuna, savotan kämpän malliin (koko 6x6 m). Sateinen ilma.

3.10.1941

Poutailma, näinä päivinä on ollut lämpimät ilmat.

4.10.1941

Taas lähtö etulinjoille, pouta ilma.

5. - 7.10.1941

Tykillä vartiossa. Ryssä ammuskeli aikalailla. Römpsiä tuli likellekin, mutta ei tullut vielä mitään vahinkoa. Alkaa hermostuttaa, kun nyt oltiin aina 4 tunnin päästä tykiltä ja ryssä muutaman sadan metrin päässä. Miehiä vähän, että jännitys on äärimmillään. Varsinkin pimeissä, jota nyt alkaa olla riittämiin ja lepoa ei ole paljon. Ryssällä näyttää olevan ehtymättömät voimavarat, massaa ja materiaalia. Vaikka Saksa on saanut valtavia voittoja. Tähän mennessä mm. 2,5 milj. vankia, n. 18.000 tankkia, sama määrä lentokoneita, n. 23.000 tykkiä, ym. mutta näyttää, ettei ne loppu ja sota ei loppu ennen. Sillä Iivana ei pääse järkiinsä vastarintansa hyödyttömyydestä, että pistäisi ”rokuliksi”. Ennemmin vain menevät varmaan kuolemaan ja saattavat tuhoon maansa ja kaiken ”Isä Stalinin” puolesta ja käskystä. Hyvät ilmat ja myrskytuulta viikon vaihteessa.

8.10.1941

Vesisade, ollaan taas kämpällä levähtelemässä. Englantilaisia lentokoneita tullut ryssän avuksi, n. 100 kpl, tällekin pohjoisrintaman osalle. Tuntuu mielettömältä se, että Englanti ja Amerikka avustavat ryssää, tuota ”kaikkien aikojen myrkkö- ja saastapesää”. Kylmä ilma, vesi- ja lumisade.

9.10.1941

Kylmä myrskytuuli.

10.10.1941

Samoin kylmä pohjoismyrsky, ajoin lumisade. (Tili 180 mk). Saksalaisten uusi jättiläismäinen hyökkäys alkanut. Moskova kiilojen välissä.

11.10.1941

Kylmä tuuli.

12.10.1941

Samoin kylmä tuuli, vesikkosuot kestää jo miehen kävellä. Mieli on raskas, sota ei osota loppumisen oireita. Päinvastoin osoittautuu, että Englanti mahdollisesti voisi julistaa sodan Suomelle? Vihjauksia siihen suuntaan on kuulunut. Sitä tämä vielä puuttuisi! Huomenna taas lähtö etulinjaan.

14. - 16.10.1941

Etuvartiossa. Rauhallisin tuuri koko aikana esim. 16. pv. ei ryssä ampunut kuin korkeintaan 5 kranaattia. Tykillä ei kertaakaan. Talvi tekee tuloaan, pakkasta ja lumisadetta. Saksalaisten voitokas suurhyökkäys jatkuu mm. Moskova vaarassa. Ryssän hallitus ja ulkomaisten lähetystöt poistuneet Moskovasta. Timoshenkon armeija n. 70 divisioonaa saarroksissa, siis tuhon omana. Tämä jättiläistaistelu ylittää valtavuudessaan kaikki aikaisemmat koko maailmanhistorian aikana.

17.10.1941

Kaasupakkanen.

18.10.1941

Kylmä ilma.

19.10.1941

Kävi pastori Koukkari, piti seurat ja jakoi ehtoollista.

Joulutervehdyksiä

*Hyvää Joulua ja
Onnea Uudelle Vuodelle!*

Minna ja Juhani Karppinen perh.

*Hyvää Joulua ja
Onnekasta Uutta Vuotta 2015!*

Kotikampaamo Ritun Hius

*Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta*

Leo Lopakka perh.

*Juhlan aikaa rauhaisaa
paljon lunta valkeaa
jouluyötä tuikkivaa
tahdomme toivottaa*

*Rauhaisaa Joulun aikaa
ja
Onnea Vuodelle 2015*

Pirjo ja Kalle

*Tähtisadetta, enkelin
laulu, maisema on jouluna
kaunein taulu.
Joulurauhan tunnelmaa,
melkein voisi koskettaa.
Avaruus vain äärillään,
hohtaa illan hämärään.
Ojenna joulun käsi,
syttytele kynttiläsi.
Hiljenny ja odota, joulu on
jo ovella. Tänään niinkuin
ennenkin, kuuluu laulu
enkelin .*

*Hyvää joulua toivottelee
Lahja, Niehka ja Zorro*

Toimittajan terveiset

Vuosi alkaa jälleen kerran olla pulkassa. Siihen on taas monenlaista mahtunut, sekä iloa että surua. Vuoden suurin saavutus on varmasti ollut toinen palkinto Valtakunnallisessa Vuoden kylä –kilpailussa, vaikka siitä ei mitään suurta kunniaa, juhlia ja tonttipaikkoja saatukaan. Mutta me varmasti jokainen tiedämme, että palkinto ollaan ansaittu ja osataan sitä arvostaa. Hyvä me! Yksi ylpeyden aihe tänä vuonna on myös ensi vuonna aloittava Livolta kotoisin oleva Mensan uusi puheenjohtaja!

Kädentaitojenpajalaiset Terttu ja Irma Kynttilätalolla värjäämässä jouluisia kynttilöitä

jan parissa ja kerran kuukaudessa Hilkan luotsaamille virikepäiville. Kiirettä on siis piisannut. Nyt onneksi ”joulutauko” on alkanut, sillä vietimme vuoden viimeistä tapahtumaa Kauniita joululauluja joulupuorolla itsenäisyyspäivänä. Joulujuhla oli taas tänä vuonna myös Virikepäivien kauden päätöstilaisuus sekä myös pienimuotoinen itsenäisyyspäivän juhla. Perinteisesti ohjelmassa oli joululaulujen laulamista, lasten ja nuorten musiikkiesitys, kinkunpainonarvauskilpailu, manteleiden etsiminen puurosta, mahtavaääniset tiernatytöt ja vuoden kyläläisen julkistaminen. Tänä vuonna mukana oli myös Anni-Inkeri ja Matti torvineen ja virikepäiväläiset jouluisen runon ja laulun kera sekä nuijan luovutus uudelle puheenjohtajallemme Vesa Salmelalle. Vesa pääsikin heti tosi toimiin, vaikka hänen toimikautensa alkaakin vasta 1.1.2015, sillä hän pääsi tapahtuman juontajaksi.

Myös kolmas suuri ilon aihe on ollut se, että me olemme saaneet pitää ”kaupalla” lähes koko vuoden samat työntekijät: Anniitta ja Jarmo ovat olleet koko vuoden, Martta kevästä ja Jarkko kesän ajan. On todella helpottavaa, että on luotettavia työntekijöitä, sillä silloin Koulun pyörittämisestä ei tarvitse kantaa niin suurta huolta. Myös Valentina oli suurena apuna kesällä ja syksyllä tehden mm. taas suussa sulavia hillojaan meille talven varalle. Suurin huoli ja murhe liittyy kuitenkin siitä huolimatta työntekijöihin, sillä ensi vuodesta ei ole vielä mitään tietoa. Palkkatukityöllistämisen ehdot tullevat muuttamaan vuoden vaihteessa ja ei ole ollenkaan varmaa, että miten kyläseura pystyy jatkossa työllistämään pitkäaikaistyöttömiä. Ainakin minun suurin toiveeni olisi, että keksisimme vielä tässä kolmen viikon aikana, että miten pystyisimme jatkamaan Anniitan, Marttan ja Jarmon työsuhteita. Pertti ja Aarokin saivat työnsä päätökseen lokakuussa. Miehet mm. saivat rantojen raivaukset hyvälle mallille ja siitä on taas tulevien kylätalkkareiden jatkaa ensi kesänä. Myös kyläläiset ja mökkiläiset ovat oppineet käyttämään talkkareiden palveluja hyväkseen ja miehet pääsivätkin nauttimaan tänä kesänä yksityisten töistä oikein mukavasti.

Syksy on ollut myös kaikin puolin kiireinen. Koululla on ollut maanantaisin Kuntoklubi, tiistaisin kansalaisopiston zumba/itämainen tanssi, keskiviikkoisin seurakunnan lasten ja nuorten kerho sekä joka toinen perjantai suosittu kädentaitojen paja. Koko syksyn olemme koostuneet vaihtelevin illoin myös historiakir-

Marko Ojala,
Vuoden kyläläinen 2014

Vuoden kyläläiseksi valittiin tänä vuonna Marko Ojala. Marko on joutunut olemaan joko vapaaehtoisesti tai ”pakosta” mukana Livokkaan toiminnassa siitä asti kuin allekirjoittanutkin... Marko on ratkonut usean vuoden ajan erityisesti Livokkaan tietokoneisiin liittyvät ongelmat ja pannuhuoneen ”sähköiset” ongelmat sekä ollut myös ”yleismiesjantusena” välillä korjaten pyykinpesukonetta, välillä tiskikonetta ja joskus kiikuttanut lampaille heiniä tai ottanut niitä kiinni kotimatkalle tai metsästännyt kaupasta gluteenittomia torttuja (kuten tänä vuonna päivää ennen joulujuhlaa...). Marko käytännössä tekee talkoita lähes päivittäin odottaessaan, kun käyn Livokkaalle ostoksilla tai hoidan kyläseuran asioita. Hän varmasti tietää sen, että mitä vaatii olla Livokkaan hallituksen jäsenen aviopuoliso.... Kiitos kaikesta Markolle ja onnittelumme vielä koko Livokkaan hallituksen puolesta!

Viime vuonna Steniuksen Virve hävisi täpärästi kinkunpainonarvauskilpailussa kinkun Puhakan Jarmolle, mutta tänä vuonna hänen miehensä Mertsin pisti paremmaksi ja arvasi kinkun itselleen! Kovasti onnea Mertsille! Sekä nuorille mantelin löytäjille!

Suuri kiitos kaikille työntekijöille, työharjoittelijoille ja talkoolaisille vuodesta 2014 sekä Hyvän Joulun toivotukset kaikille lukijoille!

Mantelin löytäjät Joonas Puhakka ja Sanni Luokkanen sekä keskellä Virve Stenius miehensä Mertsin voittokinkun kera

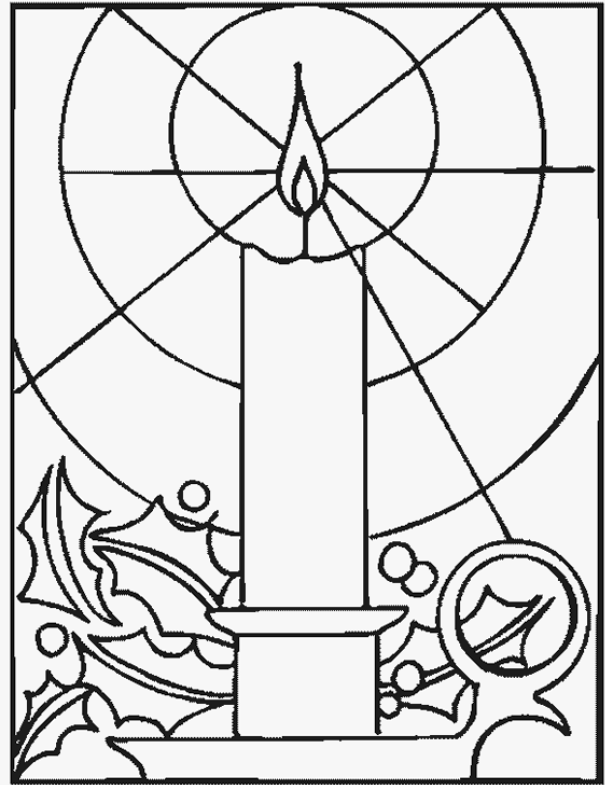
Minna

LASTENNURKKA

Hiipii viisi tonttua
tähtitaivaan alla.
Loistaa kaksi kynttilää
tuvan akkunalla.
Joulukuusi koristeltu,
äiti puuron keittää.
Lunta sataa hiljalleen,
voi kauas huolet heittää.
Joulun pienet kulkuset
ne kilkkaa heleämmin,
vaikka paukkuu pakkanen,
on sydämessä lämmin.

Olen joulukynttilä
valon, lämmön luon.
Juhlamieltä iloa
joka kotiin tuon.

Joulukuusi olen mä
tulen luoksesi,
koristat mut kultavöin
jouluaatoksi.

Joulutähden tunnethan,
näytän sulle tien,
seimivuoteen äärelle
Betlehemiin vien.

Älä lapsi milloinkaan
meitä unohda,
olkoon aina joulusi
lämmin valoisa.

VÄRITÄ JOULUNKYNTTILÄ

PIIRRÄ TONTUN KAAVALLA PUNAISELLE KARTONGILLE TONTTUJA JA LEIKKAA
IRTI. LAITA TONTUT HIIPIMÄÄN ESIM. IKKUNAAN.

Ilmoitustaulu

- ✓ Seuraava Livon Sanomat ilmestyy huhti - toukokuun vaihteessa. Jos haluat kirjoituksesi yms. lehtemme, toimita se Tietotuvalle tai Minnalle **MAALISKUUN LOPPUUN MENNESSÄ**. Toivoisimme juttujen tulevan ajoissa lehden teon helpottamiseksi. Jos Sinulla on jotain kysyttävää, ota yhteyttä lehden tekijöihin.
- ✓ Ottaisimme mielellämme vastaan uusilta kirjoittajilta juttuja lehtemme. Myös lapsilta ja nuorilta! Mikäli Sinulla runosuoni sykkii, niin otahan yhteyttä lehden tekijöihin.
- ✓ Suoramyyntin tilityspäivät sekä kirpputorin vaihto- ja tilityspäivät ovat talvella 2014 - 2015: **la 13.12., la 3.1., la 24.1., la 14.2., la 7.3., la 28.3., la 18.4. sekä la 9.5. Pieniä muutoksia voi vielä tulla. Kannattaa tarkistaa netistä tarkat päivät.** Lisätietoja sekä varauksia kirpputorille ja suoramyyn- tiin voit kysellä Minnalta (040 - 504 9663).
- ✓ Joulun tunnelmaa on korostanut perinteisesti kylän raitille laitetut jäälyhdyt kynttilöineen. Tehkäämme siis jälleen tänä jouluna jäälyhtyjä (tai ostakaamme muovisia lumilyhtyjä...), jotta saisimme Livon vanhantien valaistua ja lisäksi Kir- siojantietä niin pitkästi kuin suinkin. **Sytytetään kynttilät lyhtyihin jouluaattona illan hämärtyessä.** Kynttilänsyöttä- jiksi ilmoittautuneita otetaan myös vastaan!
- ✓ Livokkaan jäsenmaksulomakkeet lähetetään kaikille Livon Sanomat tilanneille jäsenille lehden 3/2014 välissä. Jäsenet, jotka eivät ole lehteä tilanneet saavat erillisen jäsenmaksukirjeensä tammikuun alkupäivinä. Tietysti voit käydä maksa- massa jäsenmaksusi myös suoraan kioskille. Mikäli et halua enää olla Livokas ry:n jäsen, niin ilmoitathan siitä meille, niin poistamme Sinut jäsenrekisteristämme.
- ✓ **HOX!** Koululta taas jälleen ostettavissa ja tilattavissa mm. herkulliset joululeivonnaiset ja laatikot sekä Koulun reseptillä tehtyä maukasta kotikaljaa. Kiirehdi, jotta kerkiet saada jouluksi omasi!
- ✓ Livon Sanomien tilaajahinta sekä lehden irtonumeron hinnat pysyvät ennallaan vuonna 2015 eli lehden tilaajahinta on edelleen **22 €/vuosi** ja irtonumeron hinta **8 euroa**.
- ✓ Vain Livokkaan jäsenillä on mahdollisuus saada @livo.fi -päätteinen sähköpostiosoite. Osoitteesta menee 5 euron vuosi- maksu. Mikäli haluat itsellesi ko. osoitteen, ota yhteys [livokas\(at\)livo.fi](mailto:livokas(at)livo.fi).
- ✓ **HOX2!** Mikäli olet kioskilla vihkoasiakas, pyytäisimme Sinua maksamaan vihkosi tyhjäksi ennen vuoden vaihdetta, jotta kirjanpitäjän työmäärä hieman helpottuisi.
- ✓ Livon koululla myytävänä monenlaisia viime hetken joulumuistamisia! Koululta löytyy Karhupajan edullisia tuotteita, Kynttilätalon kynttilöitä, suoramyyntistä käsitöitä ja askarteluita sekä kaupasta Jarkon uusia kortteja ja julisteita sekä eri- laisia kuvamukeja, Illikaisen sukuseuran lippiksiä sekä mmc. joulukarkkeja, -leivonnaisia ja -ruokia! **Tule ostoksille!**
- ✓ Kansalaisopiston Käsityöpaja alkaa vkolla 3. Meidän oma Kädentaitojen paja on sen aikaa tauolla. Käsityöpajassa mah- dollisuus tehdä esim. klipsuvirkkausta, mosaiikkilinnunpönttöjä, vapaalankatöitä ja sormivirkkausta.

Joulutervehdyksiä

*Mökki täynnä makeaa,
mettä, mahlaa, hunajaa,
suklaata sulavaista,
marenkia maistuvaista,
siirappia, kanelia,
neilikkaa ja mantelia.*

*Fariiniset ikkunat,
marsipaanisaranat,
kinuskiset lattiat,
mainiolta maistuvat.*

*Joulu kun on lopuillaan,
mökki nurin kaadetaan,
namit päältä poimitaan,
katot, seinät ahmitaan.
Ensi vuonna uudestaan,
samanlainen leivotaan.
Sirpa Karjalainen*

Jouluiloa kaikille!

Minna ja Marko

Palveluita

Maan-, soran- ja puunajoa, lumitöitä

Yrjö Perttu 0400 – 917 950

Koneellinen puunkorjuu, polttopuuta

Jarmo Puhakka 0400 – 805 601

Poronlihaa

Eero Niemi 040 – 511 9266

Taksi

Sami Konttila 040 – 537 4668

Rakennuspiirustukset (mökkit, saunat, asuinrakennukset)

Eero Niskasaari 0400 – 243 158

Hiusten leikkaus, luomuperunaa

Anni-Inkeri Törmänen 040 – 545 7162

Sahaus, puutavara, polttopuut, muhat, puunajo

Kauko Juutinen 0400 – 294 454 Tarmo Tolonen 0400 – 188124

Traktori- ja kaivurityöt

Pekka Törmänen 040 – 535 5834

Livojoki Camping

Ranuantie 1405, 044 - 272 2230

Mansikoita, perunoita

Hannu Nissi 040 - 414 6118

LVI- työt

Urpo Uusi-Illickainen 040 – 523 6683 Esa Uusi-Illickainen 0400 – 697 176

Leivonnaisia, kakkuja

Ulla Salmela 040 – 526 1897

Saha- ja höylätavaraa, polttopuuta

Arvo Laakkonen 040 – 5491348

Rahtikuljetukset ja maansiirto

Matti Luokkanen 040 – 586 2067

Kulkurin Hopeapuoti Ay

Minna 045 – 631 6361 Tiina 040 – 503 2891 Liisa 0400 – 496 107

www.kulkurinhoepuoti.com

Kotikampaamo Ritun hius

Hakosaarentie 11, Livo

Ritva Murtoniemi 050 - 355 0943

Hoitola Solivo

Sonja Törmänen 044 – 9996 309

Livolla tapahtuu

Alkaen vko 3 klo 17 – 18.30

Seurakunnan Toimintakerho alkaa Livon koululla

Alkaen vko 4 klo 19.00 –

Kuntoklubi Livon koululla

(mikäli Kuntoklubi järjestäytyy)

Ma 12.1.2015 klo 18.00 – (alustava päivä)

Kansalaisopiston kylähistoriapiiri Livon koululla

Muut kokoontumiskerrat sovitaan erikseen

To 15.1.2015 klo 18.00 –

Kansalaisopiston Käsityöpaja Livon koululla

Ke 21.1.2015 klo 11.00 –

Virikepäivä Livon Koululla

Ti 27.1.2015 klo 12 - 14

Terveystoiminnan vastaanotto Livon koululla

To 29.1.2015 klo 18.00 –

Kansalaisopiston Käsityöpaja Livon koululla

Ti 12.2.2015 klo 18.00 –

Kansalaisopiston Käsityöpaja Livon koululla

Ke 18.2.2015 klo 11.00 –

Virikepäivä Livon Koululla

Ti 26.2.2015 klo 18.00 –

Kansalaisopiston Käsityöpaja Livon koululla

Ti 24.2.2015 klo 12 - 14

Terveystoiminnan vastaanotto Livon koululla

Pe 6.3.2015 klo 18.00 –

Kädentaitojen paja

Ti 12.3.2015 klo 18.00 –

Kansalaisopiston Käsityöpaja Livon koululla

Ke 18.3.2015 klo 11.00 –

Virikepäivä Livon Koululla

Ti 24.3.2015 klo 12 - 14

Terveystoiminnan vastaanotto Livon koululla

Ti 26.3.2015 klo 18.00 –

Kansalaisopiston Käsityöpaja Livon koululla

Pe 10.4.2015 klo 18.00 –

Kädentaitojen paja Livon koululla

Ke 15.4.2015 klo 11.00 –

Virikepäivä Livon Koululla

Pe 24.4.2015 klo 18.00 –

Kädentaitojen paja Livon koululla

Ti 28.4.2015 klo 12 – 14

Terveystoiminnan vastaanotto Livon koululla

Pe 1.5.2015 klo 12 -

Vappuhulinat Livon koululla

Pe 8.5.2015 klo 18.00 –

Kädentaitojen paja Livon koululla

Su 10.5.2015

Äitiäpäiväjuhlassuoksia

Ti 26.5.2015 klo 12 – 14

Terveystoiminnan vastaanotto Livon koululla

Muistakaa aina seurata ilmoitustauluja ja kotisivuja (www.livo.fi),
sillä tapahtumakalenteri elää jatkuvasti!

Jarkko Tarujärven tunnelmallinen joulukuva vuosimallia 2014

*Hyvää Joulua
ja
Onnellista
Uutta Vuotta
kaikeille
Livon Sanomien
lukijoille!*